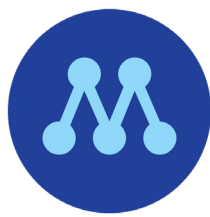

Gemensamt ansvar för framtidens Örebro

Kommunledningen i Örebros övergripande strategier
och budget för 2025 med plan för 2026-2028

Innehåll

Gemensamt ansvar för framtidens Örebro	3
Så styr vi Örebro	5
Lärande, utbildning och arbetsmarknad.....	8
Ett tryggt Örebro genom livet	10
Ett hållbart och växande Örebro	12
Näringsliv, tillväxt, civilsamhälle och kultur	14
Sammanställning av målformuleringar	15
Ägardirektiv för de kommunägda bolagen	17
Förutsättningar för perioden 2025–2028	29
Finansiell plan	39

Bilaga 1 Driftbudget per nämnd förändringar mellan 2024–2025

Bilaga 2 Låne- och borgensramar samt beviljade checkkrediter inom kommunens koncernkonto år 2025–2028

Gemensamt ansvar för framtidens Örebro

Örebro kommun står inför en spännande och avgörande period, där majoritetens budget för 2025 markerar en tydlig prioritering av både utbildning och trygghet. Det kan vi göra utan att göra avkall på det som gör Örebro till en av Sveriges mest attraktiva tillväxtkommuner för både invånare, turister och ett växande och utvecklande näringsliv.

I en allt oroligare omvärld behöver kommunen öka vår förmåga och beredskap i händelse av en större kris – oavsett om den är relaterad till klimatförändringarna eller ett yttre angrepp. För att åstadkomma detta behöver medvetenheten i samtliga nämnder och bolag förbättras. Örebro ligger geografiskt mitt i det svenska säkerhetsstråket - som numera även är de nordliga delarna av Nato:s säkerhetsstråk. Vårt läge som nod för både transport och logistik blir därför viktigt att ta tillvara på.

I denna budget har majoriteten prioriterat barnens och familjernas framtid genom att öka ramen för skola och förskola i relation till det kraftigt sjunkande antalet barn. De kommande åren prognosticeras antalet barn i förskola och grundskola sjunka rejält men vi prioriterar resurserna så att ramen ökar i förhållande till barnantalet. Detta innebär inte bara mer resurser ut till förskolorna och skolorna utan också en starkare grund för våra barns lärande och utveckling.

Samtidigt tar majoriteten nu ytterligare ett stort kliv för att stärka tryggheten i vår kommun genom att bland annat öka budgetramen för socialtjänsten. Det skapar förutsättningar för att stärka socialtjänstens förebyggande uppdrag som parallellt med andra insatser såsom kommissionsarbetet mot välfärdsbrottslighet och narkotikateamet bidrar till att skapa ett tryggare Örebro.

Det är positivt att se att det ekonomiska läget håller på att vända. Från de senaste årens skyhöga kostnader för el och matvaror, inflation och lågkonjunktur börjar en ljusning anas i horisonten. Samtidigt är kostnadsutvecklingen för kommunen högre än ökningen av skatteintäkter och varje nämnd och hela kommunkoncernen måste fokusera på att långsiktigt skapa en hållbar ekonomi.

Den utmaningen står Örebro kommun starkt rustad att klara av och majoritetens budget är ett steg i rätt riktning för att klara det.

John Johansson
Socialdemokraterna

Anders Åhrlin
Moderaterna

Jimmy Nordengren
Centerpartiet

Så styr vi Örebro

Styrning och ledning

Övergripande strategier och budget (ÖSB) är det övergripande och överordnade styrdokumentet för kommunens nämnder och styrelser. ÖSB beskriver den politiska ambitionen för innevarande mandatperiod.

Kommunfullmäktige anger här strategiska mål för mandatperioden. Dessa mål är långsiktiga men omprövas inför varje nytt budgetår. Utöver de strategiska målen finns det ett antal riktade uppdrag till nämnder och styrelser. Dessa ska, om inte annat anges, påbörjas under budgetåret och redovisas i samband med nämndernas/bolagens årsberättelse/årsredovisning i enlighet med särskilda anvisningar från kommunstyrelsen. Övriga kommunala styrdokument som program, strategier, policys och liknande är underordnade målen i ÖSB.

Uppdragen i ÖSB 2025 ska läsas som uppdragsinriktningar som ska påbörjas och om möjligt slutföras under året. **Ej slutförda uppdrag från ÖSB 2023 och 2024 ska fortsätta även under år 2025.** Varje uppdrag ska prövas av ansvarig nämnd i dialog med rotelansvarigt kommunalråd som utifrån sin roll i kommunstyrelsen har ett budgetuppföljningsansvar för helheten. Det finns uppdrag i varje kapitel som är applicerbara på fler än en nämnd. Nämnder och förvaltningar kan därför inte bara förhålla sig till de mål och uppdrag som finns i ett specifikt kapitel då det kan finnas mål och uppdrag i andra kapitel som berör den aktuella nämnden.

God ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska enligt kommunallagen ha en god ekonomisk hushållning i all sin verksamhet. Vad god ekonomisk hushållning är behöver utgå från den egna situationen och de egna förutsättningarna för ekonomi och verksamhet. Kommunallagen anger vidare att budgeten ska innehålla finansiella och verksamhetsmässiga mål av betydelse för god ekonomisk hushållning (GEH-mål). Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning ska delårsrapportens (delår 2) och årsredovisningens förvaltningsberättelser innehålla en utvärdering om målen av betydelse för god ekonomisk hushållning har uppnåtts. För Örebro kommun utgörs GEH-målen av samtliga finansiella mål samt ett urval av de strategiska målen. Vilka strategiska mål som utgör våra GEH-mål framgår av tabell 1 på sidan 15.

Bedömning av måluppfyllelse av ett strategiskt mål, baseras på en samlad analys av utvecklingen i linje med målet samt måluppfyllelsen på nämnd- och bolagsnivå. För att ett strategiskt mål ska bedömas som uppfyllt bör minst 70 procent av de nämnd- och bolagsmål som är relaterade till det strategiska målet vara uppfyllda. Om utvecklingen på övergripande nivå bedöms vara tillräckligt positiv *kan* dock ett strategiskt mål bedömas som uppfyllt även om måluppfyllelsen på nämnd- och bolagsnivå inte når upp till 70 procent. Det omvända kan också vara aktuellt; om utvecklingen på övergripande nivå *inte* bedöms vara tillräckligt positiv, kan ett strategiskt mål bedömas som ej uppfyllt även om måluppfyllelsen på nämnd- och bolagsnivå når upp till eller överstiger 70 procent.

De mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning bedöms vara uppfyllda när följande resultat har nåtts:

- minst tre av fyra finansiella mål är uppfyllda
- minst sex av åtta verksamhetsmässiga GEH-mål är uppfyllda.

De fyra finansiella målen är:

- Verksamhetens resultat ska uppgå till minst 1,7 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Kommunens egna investeringar i skattefinansierad verksamhet ska ha en självfinansieringsgrad på minst 116 procent.
- Koncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet, ska uppgå till max 12 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Kommunens soliditet ska uppgå till minst 50 procent, inklusive pensionsförpliktelser men exklusive internbankens påverkan.

Nämndernas och bolagsstyrelsernas uppdrag

Varje nämnd ansvarar för att, förutom att säkra sitt grunduppdrag, bidra till utveckling inom de utpekade strategiska målen – se sammanställning av de strategiska målen och vilka mål som appliceras på vilka nämnder. Dotterbolagen i Örebro Rådhuskoncern får i uppdrag att göra en bedömning av vilka strategiska mål de kan bidra till. Nämnder och styrelser formulerar därefter egna nämndmål/bolagsmål för de strategiska mål som nämnden/bolaget är berörda av. Dessa utgår från reglemente, planeringsförutsättningarna (nämnderna), nulägesanalys (bolagen) och uppdragen. Slutligen beslutar nämnden/styrelsen vilka mätbara indikatorer som ska vara kopplade till respektive nämndmål/bolagsmål. När målen fastställs ska det tydliggöras nivåer för måluppfyllelse.

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att följa upp och analysera, i förhållande till de mål som beslutats, vad som åstadkommit och varför. Rapporteringen ska ange om målen är uppfyllda eller ej samt bestå av analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar och fördjupar utfallet i förhållande till uppsatta mål. Rapporteringen sker främst i form av planeringsförutsättningarna, delårsrapporter och årsberättelse, men kan även komma att ske i annan form.

Nämnden är ansvarig för den verksamhet som bedrivs och att de resurser som kommunfullmäktige tilldelat i budgeten används på så sätt att målen för verksamheten uppnås. Vid konflikt mellan ekonomi och verksamhet är det ekonomin som utgör gränsen för verksamhetens omfattning. Nämnder och bolag har, utöver vad som anges i anvisningar från kommunstyrelsen, alltid ett ansvar att på eget initiativ informera kommunstyrelsen om förändrade förutsättningar eller händelser som kan vara av betydelse för den kommunövergripande uppföljningen och styrningen av verksamheten.

Utgångspunkter för Örebro kommuns verksamhet

Utgångspunkten i Örebro kommun är att kommunen är till för medborgaren. All verksamhet ska utgå ifrån medborgarnas behov och inte från hur kommunen är organiserad. Den kommunala servicen ska präglas av ett gott och värdigt bemötande, med en rättssäker och trygg myndighetsutövning. Principen om barns bästa ska alltid gälla. För att det här ska vara möjligt krävs skickliga medarbetare och modiga chefer som ges förutsättningar att göra ett gott arbete.

Örebro kommun ska arbeta för en hållbar samhällsutveckling ekonomiskt, socialt och ekologiskt, med utgångspunkt i FN:s globala hållbarhetsmål. Det innebär att en del av de strategiska målen och uppdragen i den här budgeten förutom att förbättra den kommunala verksamheten även syftar till att nå de globala hållbarhetsmålen. Kommunala upphandlingar är ett viktigt verktyg i arbetet med en hållbar samhällsutveckling. Information inom och mellan förvaltningar tillgängliggörs för att exempelvis komma tillrätta med välfärdsbrottsligheten.

Hela Örebro kommun ska leva och växa, både landsbygden och staden.

Strategiska mål

- Varje nämnd ska ha en ekonomi i balans och dess verksamheter ska bidra till en god ekonomisk hushållning.
- Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en trygg och säker arbetsmiljö.
- Örebro kommun ska ha en god beredskap inom kommunens samlade totalförsvarsuppdrag.

Uppdrag för 2025

- Under innevarande mandatperiod ska kommunen definiera beredskapsnivåer och identifiera kritiska verksamheter samt påbörjat anpassning avseende krav kring totalförsvar.
- Under innevarande mandatperiod ska kommunen planera, utbilda och öva förmågan att leda och styra under både fredstida krisberedskap samt krigsberedskap. Detta inbegriper krigsorganisation.
- Förstärka arbetet med att ta fram chefsstöd och chefsutbildning för att ge kommunens chefer bra förutsättningar i form av kunskaper och färdigheter.
- Förstärka det personalpolitiska arbetet med att ha ett friskorienterat arbetssätt och åtgärder för en stärkt hälsa.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram förslag på effektiviseringar som uppgår till 82 miljoner kronor för år 2025 samt för effektiviseringar för år 2026 och 2027.

Lärande, utbildning och arbetsmarknad

Kommunens förskolor och skolor ska ge varje barn och elev förutsättningar att lyckas. Alla har rätt till en bra start i livet, det ger trygghet och skapar framtidstro. Elever har olika behov och förutsättningar vilket alla skolor ska ha möjlighet att möta och arbeta med. I detta arbete ska elevhälsan stärkas för att underlätta lärarnas arbete och för att genom tidiga insatser möta barn och elevers behov. Skolorna i Örebro kommun ska vara trygga platser med fokus på lärande och kunskapsutveckling. Kränkningar eller mobbing ska inte förekomma.

Förskolan har ett viktigt pedagogiskt uppdrag som ger barn grunden i deras språkliga utveckling och förbereder dem för skolan. För att fler barn ska få ta del av förskolans lek- och lärmiljö behöver arbetet med den uppsökande verksamheten fortsätta.

SFI-verksamheten ska i större utsträckning se till att elever ges språkliga förutsättningar för att klara sig i det svenska samhället. SFI ska i högre grad kombineras med praktik eller yrkesspår för att möjliggöra effektivare och bättre språkinläring samt en snabbare väg till jobb och studier för nyanlända.

För de som inte klarat skolan eller på andra sätt hamnar utanför arbetsmarknaden är det centralt med kvalitativa utbildningsinsatser som möjliggör omställning, yrkesutbildning och utbildning för vidare studier. Utbildning är den tydligaste vägen till egenförsörjning och kommunen behöver en vuxenutbildning som motsvarar invånarnas behov.

Arbetsmarknadsinsatserna ska bättre möta upp arbetsmarknadens krav och kommuninvånarnas behov i syfte att minska antalet personer som befinner sig utanför arbetsmarknaden.

Strategiska mål

- Alla elever ska nå kunskapsmålen i skolan.
- Alla barn och elever ska känna trygghet och studiero.
- Det ska råda nolltolerans mot mobbing och kränkande behandling.
- Kommuninvånare som står utanför arbetsmarknaden ska snabbare komma i egen försörjning.
- Antal och andel personer som är beroende av långvarigt försörjningsstöd ska minska.

Uppdrag för 2025 – förskola, grundskola och gymnasieskola

- Styr resurser mot tidiga insatser i förskolan och grundskolan.
- Säkerställ att alla barn och elever i Örebro förskolor och grundskolor undervisas utifrån ett språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt.
- Formalisera och säkerställ rutiner kring orosanmälningar i förskolan och grundskolan.
- Genomför kvalitetshöjande insatser för förskolor och grundskolor på landsbygden.
- Genomför en grundlig analys av utmaningar och hinder som hindrar elever i grundskolan från att uppnå gymnasiebehörighet.
- Säkerställ att alla skolor har god tillgång till elevhälsa.
- Utveckla ett arbetssätt för samverkan mellan gymnasieskolan och grundskolan i syfte att ge elever som riskerar att inte nå behörighet till gymnasiet en väg till egen försörjning.
- Utveckla ett samarbete mellan Verksamhet Arbetsmarknad, Gymnasiet och Vuxenutbildningen för att hitta individanpassade insatser som leder till egenförsörjning.

Uppdrag för 2025 – vuxenutbildning och arbetsmarknad

- Genomför insatser inom SFI för att nå ett högre deltagande på arbetsmarknaden för kvinnor.
- Öka möjligheten till integration genom en differentiering av SFI med yrkesspår, praktik och alternativa insatser.
- Öka antalet arbetsmarknadsinsatser som sker genom praktikplatser.

Ett tryggt Örebro genom livet

Örebro kommun ska vara en trygg plats att leva, verka och bo på genom hela livet. Vi ska ha en trygg välfärd som finns där när vi behöver den. För att skapa ett tryggt Örebro genom livet för alla är det viktigt att fortsätta arbetet mot hemlösheten. För att klara av att den demografiska utmaningen med en ökande andel äldre och en minskande andel i arbetsför ålder behöver fler attraheras av välfärdsyrken. Investeringar i digitalisering och välfärdsteknik är en del av lösningen, eftersom det avlastar personal, sänker kostnader och höjer kvaliteten.

Medarbetare som trivs och mår bra skapar förutsättningar för välmående verksamheter. Det ska vara tryggt att åldras i Örebro kommun. I Örebro verkar vi för ett jämställt och jämlikt samhälle. Alla ska känna sig trygga i hemmet, bostadsområdet, på landsbygden och i staden. Den farligaste platsen för kvinnan är i hemmet. Den hedersproblematik som råder i vårt samhälle är både allvarlig och medför stort lidande. Insatser mot narkotikamissbruk och droghandel måste systematiseras ytterligare för att ta itu med de samhällsproblem de skapar. Befintliga insatser mot det grova och dödliga våldet såsom arbetet med GVI ska fortsätta integreras ytterligare i kommunens verksamheter. Örebro ska bli tryggare för alla.

Det ska vara ordning och reda i Örebro kommuns välfärd. Idag går flera verksamheter med stora underskott. Ett omtag ska göras för att anpassa organisationen till vad den bör kosta. Placeringar inom socialtjänsten och funktionsstöd ska utföras så kostnadseffektivt som möjligt. Örebro kommun ska vara en plats där rehabiliterande arbetssätt och nära vård är integrerat i det ordinarie arbetet. Arbetet mot välfärdsbrottslighet kommer fortsätta systematiseras och stärkas för att minska fusk och oegentligheter som förekommer mot välfärdssystemen. Varje skattekrona ska gå till vad som avses. Detta är centralt om vi ska ha en välfärd att lita på även i framtiden.

Strategiska mål

- Örebro kommun ska bidra till att minska utanförskapet, den psykiska ohälsan och den sociala utsattheten.
- Välfärden i Örebro kommun ska hålla god kvalitet.
- Det ska vara tryggt att bo, leva och verka i Örebro kommun.
- Örebro kommun ska strukturerat arbeta för att inte ha några utsatta områden, riskområden eller särskilt utsatta områden.

Uppdrag för 2025 för det sociala välfärdsområdet

- Skapa förutsättningar för och fortsätta arbetet för en bättre struktur och mer effektiv organisation inom äldreomsorgen och funktionsstöd genom att renodla professionen så att behovet av timvikarier minskar.
- Fortsätta implementera välfärdsteknik och tillgodose att det finns en infrastruktur som möjliggör verkställande inom Socialförvaltningen.
- Minska kostnaderna för placeringarna inom socialnämnden och funktionsstödsnämnden.
- Säkerställ att det utifrån behov tillskapas grupp- och serviceboendeplatser enligt fastslagen lokalförsörjningsplan.
- Initiera en förstudie för att kartlägga behoven av en kostnadseffektiv flextrafik.
- Kommunen ska ansvara för att vidareutveckla Kvarbo för att vara en väg in för alla fastighetsägare där kommunen möter upp i samverkan.
- Berörda myndighetsnämnder ska samarbeta på ett tydligare sätt i enlighet med de redovisade åtgärderna kopplade till hemlöshetsarbetet.
- Skapa förutsättningar för att öppna upp skolrestauranger på landsbygden och på platser där privata restauranger inte finns i syfte att motverka ofrivillig ensamhet hos äldre.

Uppdrag för 2025 för det trygghetsskapande och brottsförebyggande området

- Ta fram en metod för att säkerställa att handlingsplanen mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck följs upp.
- Metodutveckla kommissionsarbetet mot välfärdsbrottslighet och ta fram en kammungemensam resultatuppföljningsmodell.
- Följ upp narkotikateamets effekter.
- Utveckla arbetet för ett trygghetscenter i VOX-området.
- Ta fram en uppdragsbeskrivning som ska användas av de bevakningsbolag som utför bevakningstjänster åt Örebro kommun.

Ett hållbart och växande Örebro

Örebro ska vara attraktivt för människor att verka, leva och bo i. Kommunens boende- och närmiljöer ska vara hälsosamma, trygga och säkra samt skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor och sociala sammanhang. Det växande Örebro planeras utifrån ett helhetstänk där jordbruksmark ska värnas i så stor utsträckning som möjligt. Arbete och insatser för att bibehålla ett högt Nöjd Kund Index (NKI) gällande bygglovsprocesser är viktigt för Örebros fortsatta utveckling.

Arbetet för en hållbar och god mobilitet i hela kommunen ska fortsätta och Örebro ska utvecklas med god infrastruktur, strategisk planering och i nära dialog med näringslivet. Örebro ska också fortsätta utveckla sin position som ledande logistiknav. Örebro ska vara en attraktiv gång- och cykelstad med en effektiv kollektivtrafik och fungerande biltrafik. Örebro kommun ska ta ansvar i klimatfrågan och arbeta med prioriterade åtgärder för att minska klimatbelastningen. Kommunkoncernen ska bli självförsörjande på klimatsmart el samtidigt som ett aktivt arbete ska ske med fokus på hållbar energianvändning. Att skapa och bevara olika typer av grönområden och tillgängliggöra naturområden är viktigt för den biologiska mångfalden, men också för att möjliggöra ett attraktivt natur- och friluftsliv för alla.

I Örebro ska kultur- och fritidslivet vara tillgängligt, inkluderande och tryggt. Att skapa mötesplatser och möjlighet till en aktiv och meningsfull fritid för alla åldrar och skeden i livet har många fördelar. Bland annat gynnas både folkhälsa och integration.

Möjlighet till möten, lek, motion och rörelse i hela kommunen är en viktig del av Örebros utveckling och i det spelar civilsamhället en stor roll.

Strategiska mål

- I Örebro ska tillgången på bostäder i högre grad överensstämma med efterfrågan och behov både vad gäller fastighetstyp, läge och prisbild.
- Inom och mellan våra stadsdelar behövs fler och mer varierade bostadstyper
- I ett långsiktigt perspektiv behöver den urbana strukturen planeras och byggas för att inkludera och minska socioekonomiska ojämlikheter mellan bostadsområden och på så sätt även minska segregationen och trångboddheten.
- Örebro kommun ska fortsatt vara attraktivt för företag att växa och etablera sig i.
- Örebro kommunkoncern ska bli 100 procent självförsörjande på klimatsmart el.
- Inom Örebro kommunkoncern ska energieffektiviseringen öka.
- Öka den biologiska mångfalden och andelen giftfria miljöer.
- Säkra en hållbar och resilient vattenförsörjning.

Uppdrag för 2025 – samhällsbyggnad

- Fortsätta arbetet med BRT etapp 2 och 3 tillsammans med Region Örebro län.
- Vidareutveckla arbetet med medborgardialoger på platser där örebroarna befinner sig.
- Fortsätta arbetet att skapa incitament och förutsättningar för bostadsbyggande i hela Örebro.
- Vidareutveckla arbetet med att underlätta att hitta parkering och effektivisera nyttjandegraden av parkeringsplatser i Örebro.
- Med underhållsplaner som grund fortsätta arbetet för att bättre planera, prioritera, samordna och öka genomförandegraden av kommunens investeringar.

Uppdrag för 2025 – klimat och miljö

- Ta fram klimatinvesteringsplan för att nå målet om klimatneutralitet år 2030.
- Implementera organisation och policy för möbel- och materialåterbruk i Örebro kommunkoncern.
- Fortsätta arbetet med innovativa lösningar för ett mer cirkulärt Örebro.
- Genomföra prioriterade energieffektiviseringsåtgärder enligt genomförd kartläggning.

Uppdrag för 2025 – trygghet i det offentliga rummet

- Det brottsförebyggande arbetet och trygghetsperspektivet ska alltid beaktas vid om- och nybyggnationer av bostadsområden och platser.
- Tillsammans med olika aktörer utveckla arbetet med aktivering av platser som är brottsutsatta och upplevs som otrygga.

Näringsliv, tillväxt, civilsamhälle och kultur

Kommunen har tillsammans med ett starkt civilsamhälle och ett rikt näringsliv skapat en attraktiv kommun där många vill leva och bo. Kommunens sätt att arbeta och näringslivets starka position bidrar till tillväxt och utveckling vilket i sin tur skapar förutsättningar för att bygga en kommun för framtiden. Vi vill främja både en hållbar utveckling och skapandet av arbetstillfällen. Genom en aktiv dialog mellan kommunen och näringslivet vill vi sätta riktningen och den önskvärda utvecklingen för alla delar av kommunkoncernen vad gäller näringslivets förutsättningar för fortsatt tillväxt och hållbar utveckling.

I Örebro kommun finns både landsbygd, stad och mindre samhällen med goda möjligheter till stimulerande arbete och en rik fritid. Civilsamhället spelar en viktig roll i många delar av kommunens verksamheter och det är betydelsefullt för Örebro kommun att bibehålla och fortsätta utveckla det goda samarbetet.

I Örebro kommun finns ett omfattande kultur- och föreningsliv som bidrar till att ge Örebroarna en meningsfull fritid. Kulturkvarteret, Kilsbergen, fritidsgårdarna, idrottsklubbarna och fritidsbankerna är alla exempel på viktiga pusselbitar för att utforma en attraktiv stad genom hela livet.

Strategiskt mål

Örebro kommun ska erbjuda ett starkt och aktivt närings-, kultur-, fritids- och föreningsliv.

Uppdrag för 2025

- Inrätta ett forum för regelbunden dialog mellan Örebro kommun och näringslivet.
- Utredda förutsättningarna för en centralt belägen fritidsgård för äldre ungdomar.
- Fortsätta utveckla Fritidsbanken.
- Utredda möjligheten till bättre samnyttjande av kommunens lär-, kultur- och fritidslokaler.
- Samverka med civilsamhället och näringslivet för att tillgängliggöra fler toaletter i Örebro.

Sammanställning av målformuleringar

Tabell 1. Målformuleringar

	Målformulering	Kan kopplas till detta område i PHU	Dessa mål är GEH-mål
1	Varje nämnd ska ha en ekonomi i balans och dess verksamheter ska bidra till en god ekonomisk hushållning.	6	
2	Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en trygg och säker arbetsmiljö.	6	x
3	Örebro kommun ska ha en god beredskap inom kommunens samlade totalförsvarsuppdrag.	1, 3	
4	Alla elever ska nå kunskapsmålen i skolan	2	x
5	Alla barn och elever ska känna trygghet och studiero	2	
6	Det ska råda nolltolerans mot mobbing och kränkande behandling	1, 2, 3	
7	Kommuninvånare som står utanför arbetsmarknaden ska snabbare komma i egen försörjning	2	x
8	Antal och andel personer som är beroende av långvarigt försörjningsstöd ska minska.	2	x
9	Örebro kommun ska bidra till att minska utanförskapet, den psykiska ohälsan och sociala utsattheten	1, 2, 3	
10	Välfärden i Örebro kommun ska hålla god kvalitet	3	x
11	Det ska vara tryggt att bo, leva och verka i Örebro kommun	1, 4	
12	Örebro kommun ska strukturerat arbeta för att inte ha några utsatta områden, riskområden eller särskilt utsatta områden.	1	
13	I Örebro ska tillgången på bostäder i högre grad överensstämma med efterfrågan och behov både vad gäller fastighetstyp, läge och prisbild.	4	
14	Inom och mellan våra stadsdelar behövs fler och mer varierade bostadstyper.	4	
15	I ett långsiktigt perspektiv behöver den urbana strukturen planeras och byggas för att inkludera och minska socioekonomiska ojämlikheter mellan bostadsområden och på så sätt även minska segregationen och trångboddheten.	1, 4	
16	Örebro kommun ska fortsatt vara attraktivt för företag att växa och etablera sig i.	2, 4	x
17	Örebro kommunkoncern ska bli 100 procent självförsörjande på klimatsmart el.	4, 5	
18	Inom Örebro kommunkoncern ska energieffektiviseringen öka	4, 5	x
19	Öka den biologiska mångfalden och andelen giftfria miljöer.	4, 5	
20	Säkra en hållbar och resiliert vattenförsörjning.	4, 5	
21	Örebro kommun ska erbjuda ett starkt och aktivt närings-, kultur-, fritids- och föreningsliv.	1, 2, 3	x

*PHU – Program för hållbar utveckling

Målområde 1. Örebro i sin fulla kraft

Målområde 2. Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro

Målområde 3. Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro

Målområde 4. Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet

Målområde 5. Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald
Målområde 6. Hållbara och resurseffektiva Örebro

Tabell 2 – Vilka nämnder berörs av vilka mål

Mål	KS	VAN	FSN	GSN	GAN	SON	VON	FUN	MEN	TSN	BMN	KFN	ÖFN
1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
4				x	x								
5			x	x	x							x	
6	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
7	x				x								
8	x				x	x		x		x			
9	x		x	x	x							x	
10			x	x	x	x	x	x					
11	x								x	x	x	x	
12	x			x	x	x			x			x	
13	x*								x*		x*		
14	x*										x*		
15	x								x		x		
16	x								x				
17	x*												
18	x*	x*	x*	x*	x*	x*	x*	x*	x*	x*	x*	x*	x*
19	x*								x*	x*	x*		
20	x								x	x	x		
21	x											x	

*Övergripande mål som behöver brytas ner i aktiviteter på nämndnivå och som ska följas upp på kommunövergripande nivå, därav berörs även kommunstyrelsen.

KS – Kommunstyrelsen

VAN – Valnämnden

FSN – Förskolenämnden

GSN – Grundskolenämnden

GAN – Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

SON – Socialnämnden

VON – Vård- och omsorgsnämnden

FUN – Funktionsstödsnämnden

MEN – Markplanerings- och exploateringsnämnden

TSN – Teknik- och servicenämnden

BMN – Bygg- och miljönämnden

KFN – Kultur- och fritidsnämnden

ÖFN – Överförmyndarnämnden

Ägardirektiv för de kommunägda bolagen

De kommunägda aktiebolagen är kommunens verktyg för en kvalitativ och effektiv verksamhet inom en rad olika verksamhetsområden. Bolagen ska bidra till en positiv och hållbar utveckling av kommunen för att stärka Örebros attraktivitet.

Bolagen är en del av kommunkoncernen och ska i sin verksamhet beakta kommunens vision, strategier och mål. Bolagen får i uppdrag att göra en bedömning av vilka strategiska mål de kan bidra till. Formerna för roller och samspel mellan kommunen och bolagen regleras via kommunens bolagspolicy. Bolagens ändamål och uppdrag regleras av bolagsordningen. Bolagen ska sträva efter att genom sin verksamhet uppnå både affärsnytta och samhällsnytta.

Bolagen ska inom ramarna för sina respektive verksamhetsområden och de generella direktiven i ÖSB undersöka om bolaget kan vidta åtgärder som bidrar till arbetet med att effektivisera och stärka kommunkoncernens ekonomi. Bolagen ska ha kontroll på sina framtida kapitalbehov så att god ekonomisk hushållning upprätthålls. Med tanke på rådande omvärldsläget behöver resiliensen i energitjänster och inköp av nödvändiga produkter beaktas för att upprätthålla bolagens kritiska roll i Örebro kommun. Bolagen ska medverka till att målen i kommunens program för hållbar utveckling och underliggande styrdokument uppfylls.

Örebro Rådhus AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att äga och förvalta aktier i Örebro kommuns hel- och delägda aktiebolag, svara för ekonomisk uppföljning av dotterbolagen och förmedla information om dotterbolagens verksamhet till Kommunstyrelsen.

Verksamhet

Örebro Rådhus är moderbolag i kommunens bolagskoncern. Bolaget har i uppdrag att utöva samordning och uppföljning av kommunens aktiebolag inom ramen för de ägardirektiv och övriga styrdokument som fastställs av Kommunfullmäktige.

Örebro Rådhus ska aktivt arbeta för att skapa en effektiv bolagsstruktur för kommunens aktiebolag genom att pröva och föreslå förvärv, ändrat ägande och försäljningar av bolag.

Ekonomi

Utdelning från Örebro Rådhus till kommunen ska uppgå till maximalt 65 miljoner kronor. Om kommunens ekonomi tillåter det kan en del av utdelningen hållas kvar som utdelningsbart kapital i bolaget för att, vid behov, delas ut senare. Utdelningen från Örebro Rådhus kan helt eller delvis bytas ut mot ränta på villkorade lån.

Finansiering av utdelningen och moderbolagets egna kostnader för räntor och administration samt, vid behov, kapitaltillskott till dotterbolag sker dels genom att moderbolaget får aktieutdelning och/eller koncernbidrag på minst 47 mnkr från dotterbolagen, dels genom tidigare upparbetat eget kapital. Utöver ovanstående utdelning kan en del av de reavinster som uppstår i dotterbolagen vid fastighetsförsäljningar delas ut till Örebro Rådhus som i sin tur lämnar utdelning till kommunen.

Örebro Rådhus får i uppdrag att säkerställa att dialog sker mellan fastighetsbolagen, moderbolaget och kommunen om planeringen av försäljningar och utdelning så att den ekonomiska effekten kommer kommunen till del vid lämpligaste tidpunkt.

ÖrebroBostäder AB

Ändamål

ÖrebroBostäder ska förvalta och utveckla sina befintliga bostadslägenheter inom ramen för lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Bolaget ska fungera som kommunens bostadspolitiska verktyg, aktivt bidra till en god kommunal bostadsförsörjning och vara en garant för en social bostadspolitik i Örebro kommun.

Verksamhet

ÖrebroBostäder ska skapa trivsamma, trygga och attraktiva bostadsområden genom aktiva åtgärder och samarbete med kommunen, föreningsliv och andra organisationer. I sina stora bostadsområden ska bolaget ta ett extra ansvar för att skapa en bra uppväxtmiljö för barn och unga genom att anordna eller medverka i olika typer av ferieverksamheter.

ÖrebroBostäder ska fortsätta arbetet med att skaffa sig en beredskap för att kunna bygga nya bostads- och studentlägenheter i enlighet med kommunens intentioner och önskemål för att möta det behov av nya bostäder som befolkningstillväxten i Örebro skapar.

ÖrebroBostäder ska fortsätta sitt uppdrag att skapa arbetstillfällen i sina stora bostadsområden. Detta uppdrag gäller särskilt i de västra stadsdelarna där bolaget ska samverka med sitt dotterbolag Västerporten Fastigheter.

ÖrebroBostäder ska vid upphandlingar, då så är möjligt, ställa krav som möjliggör till exempel anställningar, praktik och utbildningsinsatser av personer som står utanför arbetsmarknaden i Örebro. Kraven ska utformas så att mindre företag inte exkluderas ur upphandlingsprocessen.

ÖrebroBostäder ska när så är lämpligt öka samverkan med kommunen och kommunens övriga bolag genom medverkan i gemensamma upphandlingar.

ÖrebroBostäder ska fortsätta att vidta åtgärder för att skapa långsiktigt hållbara fastigheter ur energi- och miljösynpunkt. Bolaget är idag självförsörjande vad gäller förnybar el och arbetet ska fortsätta att säkerställa att så stor del som möjligt av bolagets elförbrukning sker via förnyelsebara energislag i den mån det sker inom ramen för ekonomisk hållbarhet.

ÖrebroBostäder ska samarbeta och bidra till utvecklingen av konceptet En smart och säker stad.

ÖrebroBostäder ska fortsätta bidra till innovationssamarbetet inom koncernen för effektivisering inom energiområdet för att nå målen i klimatstrategin.

ÖrebroBostäder ska fortsätta vara en aktiv part i utvecklingen av området Tamarinden.

ÖrebroBostäder ska kartlägga möjligheterna att bidra till ökad andel solenergi och annan förnyelsebar energi, såväl i produktion som förbrukning.

ÖrebroBostäder AB ska fokusera det trygghetsskapande arbetet med bas i EST-samverkan och nya samverkansformer med bland annat socialförvaltningen. Syftet är att skapa fler användbara konkreta trygghetsåtgärder och att i samråd med varandra nyttja dessa för största möjliga effekt. Såväl fysiska trygghetsåtgärder som boendesociala insatser ska fokuseras.

Verka inom ramen för Örebro kommuns samlade totalförsvarsuppdrag.

Ekonomi

ÖrebroBostäder är ett kommunalt aktiebolag och då gäller Lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Den reglerar dels att bolaget ska vara affärsmässigt, dels vissa utdelningsbegränsningar. Affärsmässigheten innebär att avkastningskravet på bolaget ska vara likvärdigt som på den privata marknaden.

ÖrebroBostäder har för sin egen verksamhet ett resultatkrav efter finansnetto på minst 30 miljoner kronor. Inom denna resultatnivå ska bolaget under året genomföra fastighetsunderhåll som säkerställer god standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna.

ÖrebroBostäder ska presentera en strategi för hur bolaget från och med 2026 kan nå resultat som motsvarar minst 3,75 % av eget kapital och säkerställa att utdelning kan lämnas.

En del av fastighetsbeståndet kan, om det är affärsmässigt motiverat, avyttras för att säkerställa god ekonomi över tid och frigöra kapital för finansiering av underhåll, renoveringar och nyinvesteringar.

ÖrebroBostäder ska fastställa avkastningskrav på sina dotterbolag som normalt motsvarar 5 procent på bolagens egna kapital.

ÖBO Omsorgsfastigheter

Ändamål

Bolaget har till ändamål att äga, förvalta och uppföra fastigheter för att tillgodose Örebro kommuns behov av omsorgsboenden för äldre och gruppboenden för personer med funktionsnedsättning. Bolaget ska främja tillgången på goda bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning inom ramen för kommunens bostadspolitiska intentioner.

Verksamhet och ekonomi

ÖBO Omsorgsfastigheter ska tillgodose ägarens behov av långsiktig lokalförsörjning.

ÖBO Omsorgsfastigheter ska under året genomföra normalt fastighetsunderhåll på en nivå som säkerställer bra standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna.

ÖBO Omsorgsfastigheter tar tillsammans med kommunen fram förslag på förändrat arbetssätt för att på ett bättre sätt kunna utveckla och bygga yteffektiva, rationella och kostnadseffektiva fastigheter i syfte att hålla nere kostnader med fortsatt hög boendekvalitet.

Resultatkravet på ÖBO Omsorgsfastigheter ska fastställas av ÖrebroBostäder AB.

ÖBO Omsorgsfastigheter ska bidra till ökad andel solenergi, såväl i produktion som förbrukning.

Västerporten Fastigheter AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att äga, förvalta, utveckla och överlåta fastigheter för att tillgodose behovet av affärs- och verksamhetslokaler i Örebro västra stadsdelar för kommunen, näringslivet och nyföretagare. Bolaget ska i samverkan med Örebro kommun och andra aktörer bidra till att fler arbetstillfällen skapas i de västra stadsdelarna samt att människorna som bor där blir aktiva i utvecklingen av sina närområden.

Verksamhet

Västerporten Fastigheters verksamhet ska i första hand inriktas på de västra stadsdelarna för att möjliggöra ett småskaligt arbetssätt nära medborgarna.

Västerporten Fastigheter ska genom förvaltning och utveckling av affärs- och verksamhetslokaler komplettera och stärka de åtgärder som Örebro kommun och ÖrebroBostäder genomför i Vivalloområdet inom ramen för kommunens övergripande program för stadsdelsutveckling.

Västerporten Fastigheter ska aktivt verka för att stärka attraktivitet och miljöer i de västra stadsdelarna och bidra till en ökad social sammanhållning i områdena. Västerporten Fastigheter ska aktivt medverka i de särskilda sysselsättningsprojekt som kommunen genomför för människor som är långtidsarbetslösa. Bolagets medverkan i dessa projekt ska ske genom utveckling av lokaler för nyföretagare, tillhandahållande av praktikplatser samt genomförande av sociala upphandlingar.

Västerporten Fastigheter ska sträva efter att skapa nya affärslokaler, nya lokaler för nyföretagare och nya mötesplatser i de västra stadsdelarna.

Västerporten Fastigheter ska pröva möjligheten att uppföra nya kontors- och verksamhetslokaler i Vivalla och i de västra stadsdelarna samt verka för nya industrilokaler i Vivalla Företagsby för externa hyresgäster och kommunala förvaltningar. Västerporten Fastigheter ska kartlägga möjligheterna att bidra till ökad andel solenergi, såväl i produktion som förbrukning

Ekonomi

Västerporten Fastigheter ska sträva efter ett ekonomiskt resultat som ger utrymme för att långsiktigt bibehålla och värdesäkra sitt aktiekapital. Resultatkravet på Västerporten Fastigheter ska fastställas av ÖrebroBostäder AB.

Västerporten Fastigheters verksamhet ska baseras både på affärsmässighet och samhällsnytta. Bolaget ska i ökad grad prioritera de investeringsobjekt och uthyrningar som ger god samhällsnytta, även om vissa av dessa objekt inte blir ekonomiskt lönsamma på kort sikt. De förluster som kan komma att uppstå på enskilda objekt ska bolaget varje år kunna finansiera inom ramen för de vinster som redovisas för övriga fastighetsobjekt.

ÖBO Husaren AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att äga och förvalta sådana fastigheter som huvudsakligen nyttjas av ÖrebroBostäder AB.

Verksamhet och ekonomi

ÖBO Husaren ska fortsätta att förvalta och utveckla ÖrebroBostädernas egna verksamhetslokaler.

ÖBO Husaren AB ska bidra till ökad andel solenergi, såväl i produktion som förbrukning.

Resultatkravet på ÖBO Husaren ska fastställas av ÖrebroBostäder AB.

Örebroporten Fastigheter AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att inom ramen för en allmänt inriktad och kompetensenlig kommunal näringspolitik komplettera marknadens utbud av lokaler för näringsverksamhet genom att förvärva, äga, förvalta, utveckla, överlåta eller upplåta fastigheter samt att genom information och marknadsföring lämna näringslivet en god service i frågor om mark- och lokalutnyttjande i kommunen. Vidare ska bolaget på uppdrag av kommunen förvärva, äga, förvalta, utveckla och upplåta fastigheter för kommunens egen verksamhet.

Verksamhet

Örebroporten ska förvalta och utveckla näringsfastigheter i samarbete med näringslivet i Örebro som komplement när marknaden inte kan tillgodose lokalbehoven. Örebroporten ska förvalta och utveckla idrotts-, kultur-, kongress-, utbildnings- och kontorsfastigheter på uppdrag av Örebro kommun. Bolaget ska fungera som kommunens verktyg för utveckling och omställning av kommunala fastigheter.

Örebroporten ska fortsätta att vidta åtgärder för att skapa långsiktigt hållbara fastigheter ur energi och miljösynpunkt. Örebroporten ska bidra till ökad andel solenergi, såväl i produktion som förbrukning.

Örebroporten ska fortsätta arbetet med att utveckla Conventum på ett sätt som säkerställer att anläggningen fortsatt är konkurrenskraftig.

Örebroporten ska medverka till att utveckla Eyrafältet.

Örebroporten ska medverka till att utveckla Örebro Airport.

Örebroporten ska medverka till utveckling av Gustavsvik Resorts.

Örebroporten ska vid upphandlingar av byggnadsentreprenader sträva efter att ställa krav som möjliggör till exempel anställningar, praktik och utbildningsinsatser av personer som står utanför arbetsmarknaden i Örebro. Örebroporten ska när så är lämpligt samverka med kommunen och kommunens övriga fastighetsbolag genom medverkan i gemensamma upphandlingar.

Örebroporten ska fortsätta bidra till innovationssamarbetet inom koncernen för effektivisering inom energiområdet för att nå målen i klimatstrategin.

Örebroporten ska verka inom ramen för Örebro kommuns samlade totalförsvarsuppdrag.

Ekonomi

Örebroporten har för sin egen verksamhet ett resultatkrav efter finansnetto på minst 5 procent av bolagets eget kapital, vilket motsvarar cirka 48 miljoner kronor. Inom denna resultatnivå ska bolaget under året genomföra fastighetsunderhåll som säkerställer god standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna.

Örebroporten ska lämna utdelning till Örebro Rådhus med 22 miljoner kronor inklusive eventuella utdelningar från dotterbolagen.

Örebroporten ska verka för att avyttra delar av beståndet, om det är affärsmässigt och verksamhetsmässigt motiverat, för att med en återhållsam låneskuldstillväxt kunna genomföra underhåll, renoveringar och nyinvesteringar.

Gustavsvik Resorts AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att driva och utveckla fritids- och turistanläggningar med hög attraktionskraft, erbjuda tjänster för alla målgrupper bland både örebroare och turister, bedriva verksamheten inom ramen för en långsiktigt hållbar utveckling utifrån både ekologisk, ekonomisk och social dimension.

Verksamhet

Gustavsvik Resorts ska fortsätta utveckla verksamheten.

Gustavsvik Resorts ska säkerställa att verksamheten bedrivs inom ramen för en långsiktigt hållbar utveckling utifrån både ekologisk, ekonomisk och social dimension.

Ekonomi

Utdelning skall ske med försiktighet och vara rimlig över tiden och max uppgå till 25 procent av årets vinst.

Futurum Fastigheter i Örebro AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att förvärva, äga, upplåta, utveckla och överlåta fastigheter för att i första hand tillgodose Örebro kommuns behov av lokaler och anläggningar för verksamheter inom barn och utbildning, social verksamhet samt motion och rekreation.

Verksamhet

Futurum Fastigheter i Örebro AB (Futurum) ska förvalta, utveckla och bygga kostnadseffektiva och framtidssäkra miljöer som stödjer våra kunders verksamhet. Särskilt fokus ska ligga på att säkerställa en långsiktigt god ekonomi samt att fastigheterna underhålls på kort och lång sikt.

Futurum ska, samtidigt som man bygger klimatsmarta och giftfria lokaler, även ta ansvar för att minimera kommunens hyreskostnader. Detta innebär att yta och produktionskostnad ska optimeras. I samarbete med kund ska konceptförskola och konceptskola fortsätta att utvecklas.

Futurum ska även genomföra aktiva åtgärder för att främja den biologiska mångfalden i och omkring sina fastigheter.

Futurum ska fortsätta sitt samarbete med andra aktörer i syfte att hitta jobb till människor som står utanför arbetsmarknaden. Detta arbete ska dels inriktas på att hitta jobb i samband med upphandlingar som genomförs, dels genom att se om Futurum kan rekrytera kompetens till den egna förvaltningen. Vid upphandlingar av byggnadsentreprenader ska bolaget sträva efter att ställa krav som möjliggör till exempel anställningar, praktik och utbildningsinsatser av personer som står utanför arbetsmarknaden i Örebro.

Futurum ska fortsätta att vidta åtgärder för att skapa långsiktigt hållbara fastigheter ur energi- och miljösynpunkt. Futurum ska kartlägga möjligheterna att bidra till ökad andel solenergi, såväl i produktion som förbrukning.

Futurum ska när så är lämpligt samverka med kommunen och kommunens övriga bolag genom medverkan i gemensamma upphandlingar.

Futurum ska i samförstånd med lokalförsörjningsavdelningen och verksamheten beakta arbete med trygghetsskapande åtgärder i samband med ombyggnation och nybyggnation.

Futurum ska fortsätta bidra till innovationssamarbetet inom koncernen för effektivisering inom energiområdet för att nå målen i klimatstrategin.

Futurum ska verka inom ramen för Örebro kommuns samlade totalförsvarsuppdrag.

Ekonomi

Futurums resultat efter finansnetto ska långsiktigt vara minst 5 procent av bolagets eget kapital. Resultatet bör under en period vara högre för att bolaget ska kunna amortera på låneskulden och stärka soliditeten. Inom denna resultatnivå ska bolaget under året genomföra fastighetsunderhåll som säkerställer god standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna. Bolaget ska sträva efter att ha en soliditet på minst 20 procent.

Futurum ska lämna utdelning till Örebro Rådhus med 25 miljoner kronor.

Örebrokompaniet AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att bedriva marknadsföring av Örebro, främja privat- och affärsturism i Örebro och bedriva turismverksamhet.

Verksamhet och ekonomi

Örebrokompaniet ska bygga varumärket Örebro och lyfta fram kommunens attraktionsvärden gentemot inflyttning, etablering, kompetensförsörjning och besökare. Arbetet ska ske i samverkan med näringslivet och andra aktörer som Örebro universitet och Region Örebro län.

Örebrokompaniet ska utveckla arbetet med det samlade platsvarumärket Örebro.

Örebrokompaniet ska fortsätta med att utveckla befintliga och värva nya evenemang och möten. Bolaget ska verka för att tillsammans med annan arrangör arrangera evenemang som förstärker stadens varumärke.

Örebrokompaniet ska fortsätta utveckla samarbetet med externa finansiärer såsom andra offentliga aktörer, föreningsliv och det privata näringslivet i syfte att tillsammans hitta gemensamma målsättningar och bli mer kostnadseffektiva.

Örebrokompaniet har i uppdrag att tillgängliggöra Örebro slott för invånare och besökare genom att fylla det med ett innehåll som förstärker stadens varumärke.

Örebrokompaniet ska ansvara för innehållet på infartsskyltarna och säkerställa ett positivt ekonomiskt resultat för dem.

Örebrokompaniet ska förhandla avtal om marknadsföringsstöd med Örebros elitidrottslag.

Örebrokompaniet ska minst redovisa ett nollresultat.

Örebro Parkering AB

Ändamål

Bolagets syfte är att tillhandahålla och utveckla attraktiva och ändamålsenliga parkeringsanläggningar inom kvartersmark och en väl fungerande parkeringsövervakning i sådana anläggningar för att skapa tillgänglighet och trafiksäkerhet i Örebros innerstad och för att främja bostadsbyggandet och möjligheten till pendling i kommunen.

Verksamhet

Örebro Parkering ska i samråd med Teknik- och serviceförvaltningen samt Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen, baserat på kommunens parkeringsriktlinjer, utreda förutsättningarna för att uppföra eller hyra parkeringsanläggningar på kvartersmark för personbilar i strategiska lägen och därefter underställa förslag till Kommunfullmäktige för beslut om finansiering i form av låneram och eventuell ytterligare kapitalisering av bolaget.

Örebro Parkering ska i egen regi eller genom anlitat utförare, bedriva avgiftsbelagd personbilsparkering och ansvara för parkeringsövervakning på kvartersmark i parkeringsanläggningar som ägs eller hyrs av bolaget.

Ekonomi

Örebro Parkering AB ska successivt nå en långsiktigt hållbar lönsamhetsnivå och soliditet som är tillräcklig för att säkra bolagets förnyelse och tillväxt. Bolagets direktavkastning utifrån bokfört värde ska långsiktigt uppgå till 5 procent. Med direktavkastning avses driftnetto delat med bokförda värden.

Bolaget ska upprätta en långsiktig ekonomisk plan som bygger på efterfrågan och ägarens avkastningskrav, vilket kan ligga till grund för beslut om framtida investeringar.

Länsmusiken i Örebro AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att erbjuda invånare i Örebro kommun och Örebro län professionell konsertverksamhet av hög konstnärlig kvalitet samt vara en resurs för övrig musikverksamhet inom kommunen och länet. För att uppfylla ändamålet och i syfte att stärka orkesterns varumärke samt för att marknadsföra Örebro kommun och län kan bolagets orkester även genomföra musikturnéer utanför Örebro län och utomlands. Musikverksamheten skall till övervägande del produceras av en egen fast ensemble.

Verksamhet

Konserthuset erbjuder stora möjligheter till breddad verksamhet. Länsmusiken ska ta till vara den möjligheten och utveckla samverkan med Örebros övriga kulturella verksamheter samt med andra producenter och arrangörer av professionell musikverksamhet.

Länsmusiken ska genom nationella och internationella turnéer med Svenska Kammarorkestern bidra till att marknadsföra Örebro kommun och Örebro län och därmed öka kommunens och regionens attraktionskraft.

Länsmusiken ska utgöra en del av Kulturkvarterets verksamhet.

Ekonomi

Länsmusiken ska säkerställa minst ett nollresultat.

Kumbro Utveckling AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål för sin verksamhet att äga, förvärva och utveckla gemensamma bolag för Örebro och Kumla kommuner inom området energi och teknisk försörjning samt att utveckla nya samarbetsformer och projekt mellan de två kommunerna inom energi och teknisk försörjning.

Verksamhet

Kumbro Utveckling ska fungera som en katalysator och skapa möjligheter för nya samarbetsprojekt mellan ägarkommunerna samt sträva efter ett tätt och öppet samarbete med näringslivet, regionen och övriga kommuner i länet.

Kumbro Utveckling ska genom verksamheten i sina dotterbolag minska negativ miljöpåverkan och skapa fler arbetstillfällen inom den gröna näringen samt därmed stärka ägarkommunernas möjligheter att bli attraktiva och hållbara kommuner.

Kumbro Utveckling ska tillsammans med sina dotterbolag medverka till att målen i ägarnas program för hållbar utveckling och miljöprogram uppfylls.

Kumbro Utveckling ska leda samarbetet och utvecklingen av konceptet "En smart och säker stad", där man särskilt ska ombesörja kommunal rådighet över de energi- och kommunikationslösningar som används.

Kumbro Utveckling ska verka inom ramen för ägarkommunernas samlade totalförsvarsuppdrag.

Ekonomi

Kumbro Utvecklings resultatkrav är minst ett nollresultat för koncernen. Moderbolaget ska i sin tur fastställa avkastningskrav på sina dotterbolag som normalt motsvarar minst 5 procent på bolagens eget kapital, dock 2 procent för Kumbro Vind AB. Bolagets styrelse bedömer möjligheten till vinstutdelning vid bokslutet. Disponibla vinstmedel ska fördelas mellan ägarkommunerna i förhållande till sitt aktieinnehav.

Kumbro Stadsnät AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål för sin verksamhet att skapa ett öppet och operatörsberoende bredbandsnät i Örebro och Kumla kommuner för anslutning av kommunernas förvaltningar som även ger möjlighet för anslutning av alla företag, hushåll och andra organisationer i Örebro och Kumla kommuner.

Verksamhet

Kumbro Stadsnät ska fortsätta att genomföra utbyggnad av bredbandsnätet i tätorter och på landsbygden i både Örebro och Kumla kommuner. Bolaget ska även bidra med kunskap vid ägarkommunernas strategiska vägval vad gäller utbyggnad av fiberinfrastrukturen för att möjliggöra måluppfyllelse av den digitala agendan.

Kumbro Stadsnät har rollen att samordna bredbandsutbyggnaden på landsbygden samt vara ägarnas representant och föra ägarnas talan i samtal, samverkan och utbyggnad tillsammans med marknadens aktörer på landsbygden.

Kumbro Stadsnät ska fortsätta utveckla samarbetet med andra bredbandsaktörer. Bolaget ska arbeta med att öka användningen av bredbandsnätet med hjälp av flera kvalitativa tjänster och teknikslag.

Kumbro Stadsnät ska fortsätta bidra till och stödja utvecklingen av WiFi-anläggningar i ägarkommunerna.

Kumbro Stadsnät ska samarbeta och bidra till utvecklingen av konceptet En smart och säker stad.

Kumbro Stadsnät ska verka inom ramen för ägarkommunerna samlade totalförsvarsuppdrag.

Kumbro Stadsnät ska etablera flera mötesplatser för det nationella och lokala kommunikationsbehovet.

Kumbro Stadsnät ska utveckla sensornätet för att möjliggöra insamling av information från energisnåla sensorer.

Kumbro Stadsnät ska tillsammans med delägarna utveckla NODENA för att möjliggöra nationella fiberaffärer på bolagets lokala marknad.

Kumbro Vind AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål för sin verksamhet att planera, projektera och äga vindkraftverk och solcellsanläggningar, upphandla och producera vindkraft och solkraft för energiförsörjning i Sverige, främst i Örebro län, i första hand inom Örebro och Kumla kommuner, att sälja elkraft (egenproducerad eller inköpt på börs) samt svara för administration och kompetens kring vindkraft och solkraft i det egna bolaget och dess ägare.

Verksamhet

Kumbro Vind ska fortsätta arbetet med att optimera och anpassa produktionskapaciteten efter kundernas nuvarande och framtida energibehov. Produktionen ska uppgå till 96 GWh. Kumbro Vinds ekonomi ska säkras på sikt.

Kumbro Vind ska utreda möjligheterna till egen solkraftsproduktion och, om det bedöms affärsmässigt, bygga eller förvärva produktionsanläggningar, samt stödja de kommunala bolagens utveckling av solkraftsproduktion.

Kumbro Vind ska på uppdrag av ägarkommunerna etablera fler laddmöjligheter.

Kumbro Vind ska verka inom ramen för ägarkommunerna samlade totalförsvarsuppdrag.

Biogasbolaget i Mellansverige AB

Ändamål

Bolaget ska äga och driva en anläggning för framställning av biogas, äga fast egendom samt idka därmed förenlig verksamhet.

Verksamhet

Biogasbolaget i Mellansverige ägs till 40 procent av Örebro kommun genom Kumbro utveckling AB, övriga delägare är Karlskoga kommun genom Karlskoga Energi & Miljö AB och Kumla kommun genom Kumbro Utveckling AB. Budgetdirektiven här avser Örebro kommuns intention med att äga bolaget och är inte, för ägarkretsen, gemensamma direktiv.

Biogasbolaget i Mellansveriges ska ha en leveranskapacitet på 48 GWh under 2025.

Biogasbolaget i Mellansverige ska i samverkan med andra aktörer främst positionera biogasen som fordonsbränsle för kollektivtrafik.

Vätternvatten AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att, inom ramen för den kommunala likställighetsprincipen, på ett långsiktigt, socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart sätt ansvara för och främja en god vattenförsörjning till

Hallsberg kommun, Kumla kommun, Lekeberg kommun och Örebro kommun med syfte att skapa största möjliga samhällsnytta.

Verksamhet

Bolaget har till uppgift att projektera, uppföra, driva och underhålla vattenförsörjningsanläggningar samt att producera och distribuera vatten, äga och förvalta fast och lös egendom samt därmed sammanhängande verksamhet.

Ekonomi

Bolagets driftskostnader faktureras ägarkommunerna i sin helhet varför bolaget ska generera ett nollresultat.

Örebro Läns Flygplats AB

Ändamål

Bolaget har till ändamål att ta tillvara och utveckla kommunikationer med reguljärflyg, fraktflyg och charterflyg till och från regionen och att därigenom bidra till regionens utveckling och tillväxt. Bolaget ska verka för att flygplatsen ingår i ett med övriga trafikslag integrerat logistik- och transportcentrum i regionen.

Verksamhet

Örebro Läns Flygplats AB har i uppdrag att driva och utveckla Örebro Airport med reguljärflyg, fraktflyg och charterflyg till och från regionen. Bolaget ska genom sin verksamhet bidra till regionens utveckling och tillväxt. Bolaget ägs av Örebro kommun med 44,95 procent, Region Örebro län med 44,95 procent, Karlskoga kommun med 5,05 procent och Kumla kommun med 5,05 procent.

Bolaget ska verka för en utveckling av flygtrafiken som är långsiktigt hållbar ur ekonomisk, social och miljömässig synpunkt och tillsammans med relevanta aktörer se över möjligheten till framtida regionalt elflyg.

Miljöarbetet är strategiskt viktigt och flygplatsens egen verksamhet är fossilfri. Genom samverkan med ägare och partners ska verksamheten fortsätta arbetet med att stärka sin miljöprofil med målet att bli Sveriges grönaste flygplats.

Ekonomi

Örebro Läns Flygplats AB har en målsättning på minst nollresultat.

Region Örebro Innovation AB

Ändamål

Bolagets verksamhet och ändamål är att styra och utveckla det strategiska systemet för gemensamma innovationsinsatser i Örebroregionen.

Verksamhet

Bolaget ska styra och utveckla det strategiska systemet för gemensamma innovationsinsatser i Örebroregionen.

Vidare ska bolaget stötta och tillhandahålla strategiskt stöd till övriga aktörer i innovationsstödssystemet i de gemensamt identifierade och överenskomna kärn- och stödprocesserna; idéutveckling - kommersialisering - finansiering och kompetensförsörjning.

Bolaget ska bidra till ökade flöden av idéer och kontakter till övriga parter i systemet i syfte att skapa maximal nytta och effektivitet utifrån behov.

Bolaget ska i förekommande fall fungera som projekthub, dvs kunna initiera behov av särskilda projekt, söka medel och äga och driva sådana särskilt angelägna insatser.

Ekonomi

Bolaget ska ha god ekonomisk hushållning med ett årligt överskott på 2 procent av bolagets egna kapital.

Tabell: Sammanfattning ekonomin i de kommunala koncernföretagen

Koncernföretag	Ägarandel	Resultatkrav 2025	Investeringar 2025, mnkr	Låneskuld 2025, mnkr
Örebro Rådhus AB	100,00%	Inget resultatkrav		505,0
Örebrobostäder AB	100,00%	30 mnkr	747,0	10 792,0
ÖBO Omsorgsfastigheter AB	100,00%	5 % av eget kapital	199,0	1 313,0
Västerportens Fastigheter i Örebro AB	100,00%	5 % av eget kapital	21,0	375,0
ÖBO Husaren AB	100,00%	5 % av eget kapital	0,0	250,0
Örebroporten Fastigheter AB	100,00%	5 % av eget kapital	437,0	3 768,0
Futurum Fastigheter i Örebro AB	100,00%	5 % av Eget kapital	225,0	3 600,0
Örebrokompaniet AB	100,00%	Minst nollresultat	0,0	0,0
Örebro Parkering AB	100,00%	På lång sikt 5 % av eget kapital.	62,0	102,0
Länsmusiken i Örebro AB	91,00%	Minst nollresultat	0,0	0,0
Kumbro Utveckling AB	80,00%	Minst ett nollresultat för koncernen	0,0	56,0
Kumbro Stadsnät AB	80,00%	5 % av Eget kapital	35,0	210,0
Kumbro Vind AB	80,00%	2 % av Eget kapital	2,0	252,0
Vätternvatten AB	76,65%	Nollresultat	54,0	250,0
Gustavsvik Resorts AB	45,00%	Inget resultatkrav	0,0	174,0
Örebro Läns Flygplats AB	44,95%	Minst nollresultat	0,0	150,0
Bixia Gryningsvind AB	40,00%	Ingen uppgift	Ingen uppgift	Ingen uppgift
Biogasbolaget i Mellansverige AB	40,00%	1,5 % på totalt kapital*	10,5	117,0
Frotorp Vind AB	26,66%	Inget resultatkrav	0,0	0,0
Nodena AB	20,00%	Vinstmarginal på minst 3% räknat på omsättningen	0,0	0,0
Region Örebro Innovation AB	20,00%	2 % av Eget kapital	0,0	0,0

* totalt kapital = rörelseresultat dividerat med balansomslutningen

Förklaring/text till tabell:

Sammanfattande tabell som visar de kommunala koncernföretagen som har en ägarandel över 20 procent och är aktiva/ej vilande. I tabellen framgår resultatkrav för 2025, investeringar enligt plan för 2025 samt låneskuld för 2025.

Förutsättningar för perioden 2025–2028

Ekonomiskt läge

Avsnittet baseras på cirkulär 24:27, SKR april 2024

Världsläget med bland annat ökade geopolitiska spänningar i flera delar av världen och klimatläget innebär osäkerheter för den ekonomiska utvecklingen och förutsättningar kan snabbt förändras. Hög inflation i både omvärld och nationellt har präglat samhällsekonomin under en tid. Åtstramande penningpolitik har gett resultat och inflationen är nu på väg ner mot mer normala nivåer. Det möjliggör en utveckling mot sänkta styrräntor och en mindre försiktig finanspolitik.

Det förbättrade ekonomiska läget innebär att räntesänkningar väntas i både USA, Europa och Sverige under 2024 som bedöms fortsätta under 2025. En första sänkning av styrräntan har beslutats av Riksbanken i maj 2024. För Sverige innebär detta att realinkomsterna ökar och att hushållen väntas öka sin konsumtion. Konsumtionen dämpas dock av fortsatt högre pris- och räntenivåer och osäkerheter kring utvecklingen. Globalt väntas tillväxten vara svag 2024 men ökar mer 2025 vilket kommer gynna svensk import.

Sammantaget innebär det att BNP-tillväxten blir svag i år men betydligt högre 2025. Den svaga efterfrågan påverkar antalet sysselsatta och arbetade timmar kommer minska i år. Arbetslösheten bedöms öka från 7,5 procent 2023 till 8,5 procent 2024. Ökad BNP 2025 innebär att utvecklingen förbättras och sysselsättning och arbetade timmar ökar igen. Lönesumman ökar svagt i år och stiger klart snabbare 2025.

Tabell: Nyckeltal för svensk ekonomi, april

Nyckeltal för svensk ekonomi	2023	2024	2025	2026	2027
BNP	0,0	0,6	2,8	2,4	1,8
Sysselsättning, arbetade timmar	1,8	-0,6	1,5	1,5	1,0
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	3,8	3,8	3,5	3,3	3,3
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,3	3,3	3,1	3,3	3,3
Arbetslöshet, procent	7,6	8,5	8,6	8,1	7,8
Inflation, KPIF	6,0	1,7	1,6	1,9	2,0
Inflation, KPI	8,5	2,6	0,4	1,7	2,1
Styrränta, procent, värde vid årets slut	4,0	3,0	2,2	2,3	2,3

BNP och arbetade timmar avser kalenderkorrigerade värden i volym. Arbetslöshet och befolkning avser 15–74 år enligt Arbetskraftsundersökningarna. Timlön enligt Nationalräkenskaperna avser anställdas timmar.

Källor: Macrobond, Medlingsinstitutet, Riksbanken, Skatteverket, SCB och SKR.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skatteunderlagsprognosen har uppdaterats med aktuell skatteprognos för 2025–2028 enligt tabell nedan. Det motsvarar en ökning av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag med ca 360 mnkr jämfört med reviderad ÖSB 2024. Skattesatsen för 2024 är 21,35 kr. För 2025 föreslås skattesatsen vara oförändrad, 21,35 kr. En skattekrona motsvarar cirka 415 mnkr år 2025. Kommunens budgeterade skatteintäkter och generella statsbidrag baseras på SKR:s aprilprognos.

Tabell: Underlag SKR skatteprognos

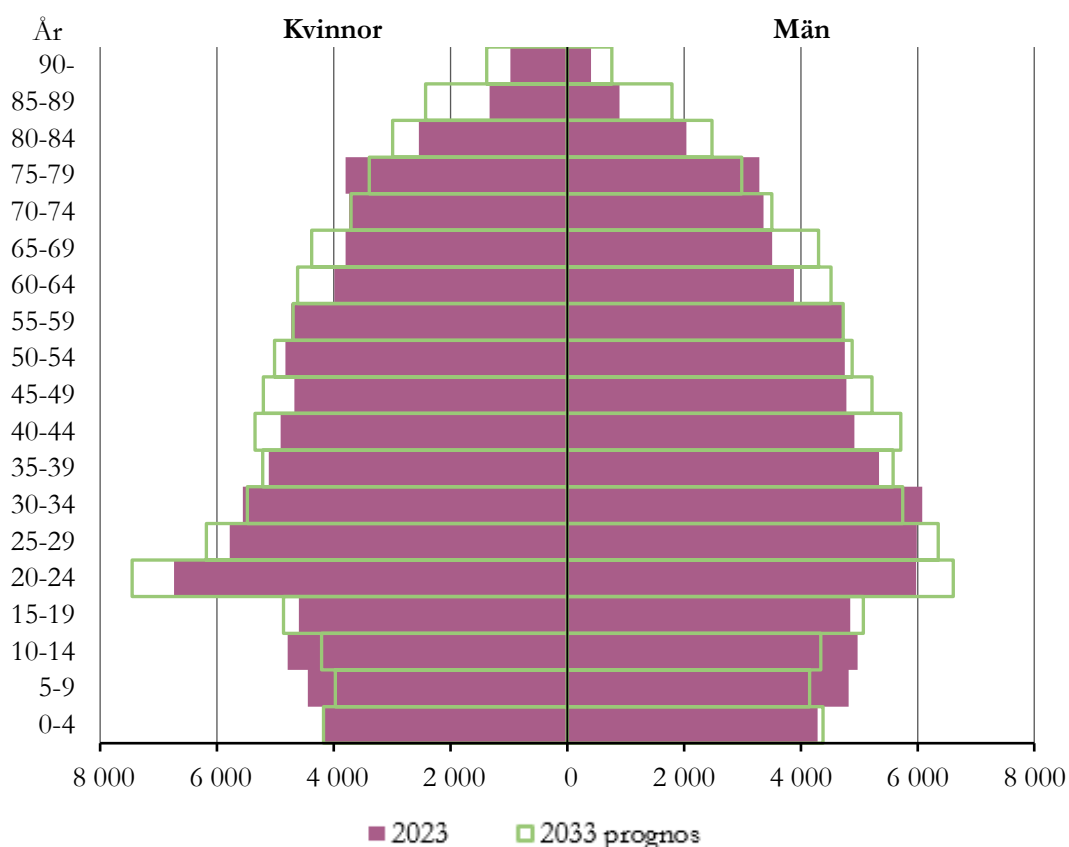
Underlag skatteprognos 2024 april, belopp i mnkr	REV ÖSB 2024 juni	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Skatteintäkter	8 579	8 922	9 341	9 718	10 140
Inkomstutjämning	1 813	1 947	2 007	2 124	2 225
Kostnadsutjämning	-292	-373	-370	-392	-411
Regleringspost	404	382	335	280	220
LSS-utjämning	228	241	243	244	245
Summa intäkter	10 679	11 118	11 556	11 974	12 420
Slutavräkning					
Preliminär slutavräkning					
Fastighetsavgift	294	317	317	317	317
Summa intäkter inkl. avräkning och fastighetsavgift	10 973	11 435	11 874	12 291	12 737
Justering mot Region Örebro - rabatt gymnasiekort	3	3	3	3	3
Bidrag val			4		
Skatteintäkter	8 582	8 925	9 344	9 721	10 143
Generella statsbidrag och utjämning	2 447	2 514	2 536	2 573	2 597
S:a Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	11 029	11 438	11 881	12 294	12 740

Befolkningsutveckling 2024–2033

Örebro kommun tar varje år fram en befolkningsprognos som sträcker sig tio år framåt i tiden. Befolkningsprognosen utgår från de senaste årens befolkningsutveckling och baserat på historiken görs antaganden om antalet födda, döda, in- och utflyttade i framtiden. Planerad nybyggnation av bostäder utgör en viktig faktor när antalet inflyttare till kommunen ska prognostiseras. Vid slutet av 2023 var 159 300 personer folkbokförda i Örebro kommun. Till år 2033 beräknas antalet invånare öka till 167 800. Det innebär en ökning med 5 procent, eller en genomsnittlig ökning med 844 personer per år. Det är en långsammare befolkningstillväxt än de senaste tio åren, mellan 2013 och 2023, då folkmängden i kommunen ökade med 13 procent, en genomsnittlig ökning med 1 900 personer per år. Befolkningstillväxten beror dels på att det väntas födas fler än det avlider men till större del beräknas kommunens folkmängd öka till följd av ett positivt flyttningsnetto, det vill säga fler inflyttare än utflyttare.

Om befolkningen delas in i femårsklasser förväntas störst ökning fram till 2033 för både kvinnor och män i åldersgruppen 85–89 år, med 1 100 respektive 898 personer. Ökningen förklaras av att ett stort antal födda under 1940-talet kommer upp i dessa åldrar vid prognosperiodens slut. Störst minskning väntas för flickor i åldrarna 10–14 år och för pojkar i åldersgruppen 5–9 år, med 477 respektive 671 personer.

Tabell: Folkmängd i Örebro kommun efter ålder och kön. År 2023 och 2033 (prognos)

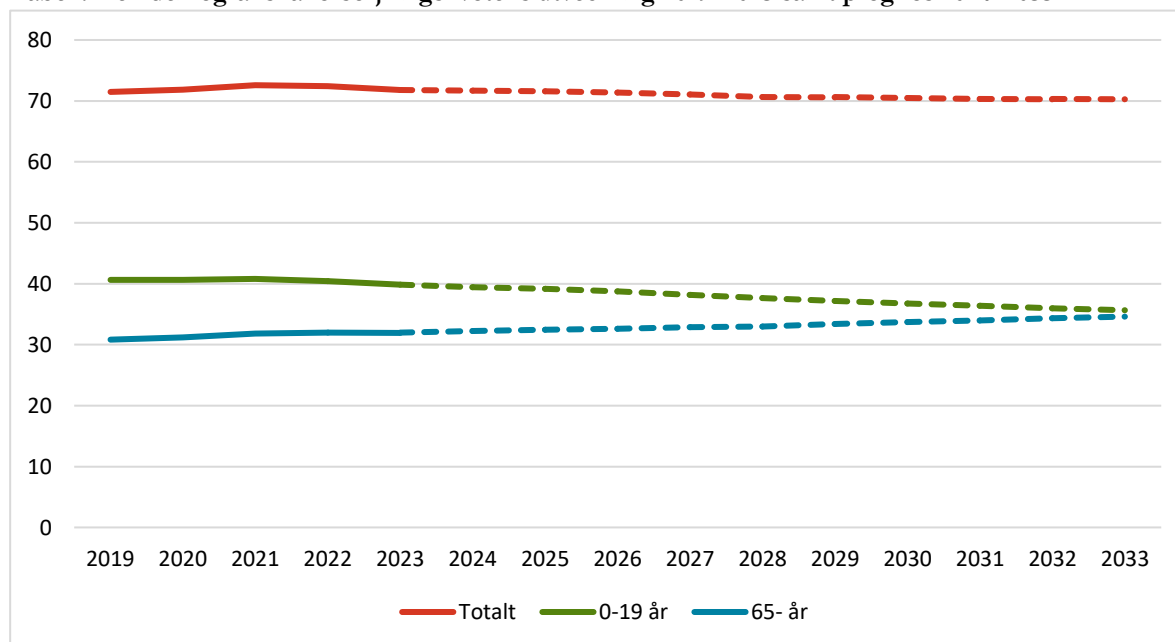
Både små och stora strukturförändringar i samhället påverkar den framtida befolkningsutvecklingen, vilket innebär att det finns en osäkerhet förenad med befolkningsprognosen. Generellt gäller att osäkerheten i prognosen ökar över tid. Allmänt är osäkerheten störst för de åldersgrupper som vid prognosens tillkomst ännu inte är födda och för åldrarna 19–30 år där flyttbenägenheten är som störst.

Försörjningskvot, yrkesaktiva åldrar och övriga åldrar

Den demografiska försörjningskvoten är ett mått som sätter befolkningen i icke yrkesaktiva åldrar i relation till befolkningen i yrkesaktiva åldrar. De yrkesaktiva åldrarna har här avgränsats till 20–64 år. Det är viktigt att ha i åtanke att detta mått inte tar hänsyn till den faktiska andelen arbetande (sysselsättningsgraden).

Den demografiska försörjningskvoten för kommunen låg vid slutet av 2023 på 72, vilket innebär att det av 100 personer i åldrarna där flest förvärvsarbetar, 20–64 år, fanns 72 personer som var yngre eller äldre. Försörjningskvoten förväntas minska till 70 år 2033. För att undersöka vilken åldersgrupp, barn och unga eller äldre, som är mest beroende av den arbetsföra befolkningen så beräknas försörjningskvoten för åldersgrupperna 0–19 år respektive 65 år och äldre. Kvoten för 0–19-åringar låg 2023 på 40 och beräknas om tio år ha minskat till 36. Försörjningskvoten för åldersgruppen 65 år och äldre som år 2023 låg på 32 beräknas öka till 35 vid slutet av prognosperioden. Det är den yngre befolkningen som står för den minskning som förväntas i den totala försörjningskvoten.

Tabell: Den demografiska försörjningskvotens utveckling 2019–2023 samt prognos 2024–2033

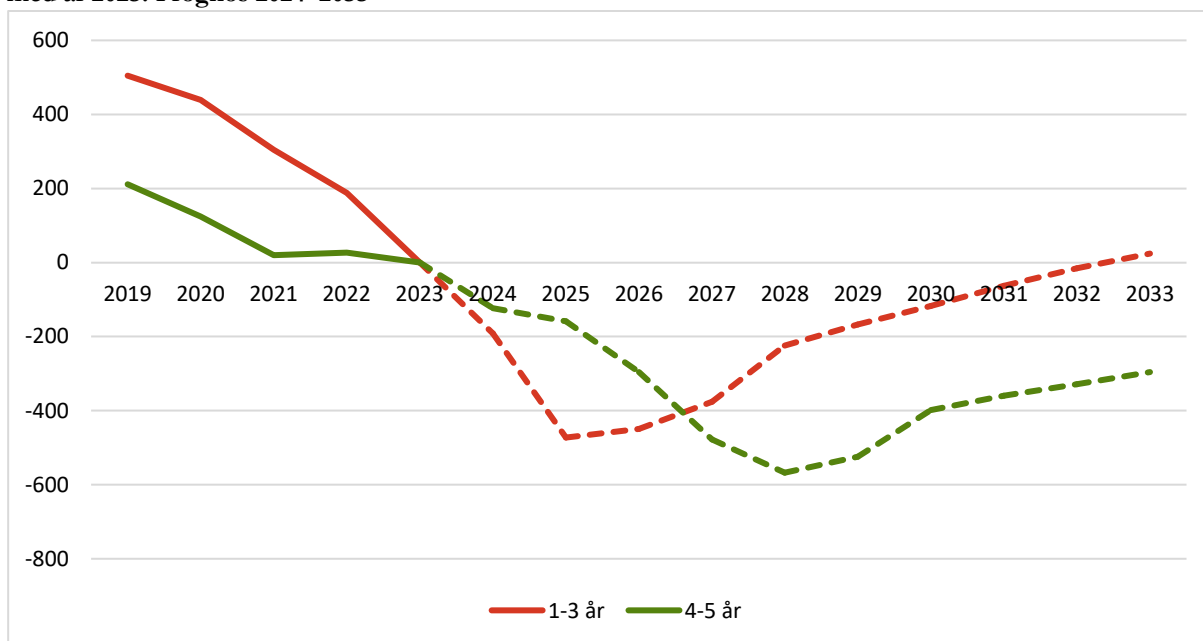
Jämfört med riket har Örebro kommun en lägre försörjningskvot. Som tidigare nämnts hade kommunen 2023 en försörjningskvot på 72, vilket kan jämföras med riket vars kvot låg på 77. Statistiska centralbyråns framskrivning för Sveriges befolkning¹ ger en kvot som ligger på 77 också tio år framåt i tiden, år 2033.

Förskola, 1–5 år

Under 2023 föddes knappt 1 600 barn i Örebro kommun. Det var det lägsta antalet födda på 17 år och antalet nyfödda antas minska ytterligare under 2024. Att det har fötts färre barn och att det fortsatt väntas ett lågt barnafödande avspeglas tydligt i åldersgruppen 1–5 år. Antalet barn i förskoleåldrarna har minskat sedan 2019 och beräknas på kort sikt fortsatt minska för att sedan åter öka mot slutet av prognosperioden. Jämfört med 2023 väntas 1–5-åringarna minska med 271 barn (3 procent) till 2033. Antalet yngre förskolebarn (1–3 år) väntas på tio års sikt öka med 24 (0,5 procent) och antalet äldre förskolebarn (4–5 år) väntas minska med 296 (8 procent).

¹ SCB (2024). *Folkmängd efter inrikes/ utrikes född, ålder och kön. År 2024 – 2120*.
<https://www.statistikdatabasen.scb.se/sq/148695>

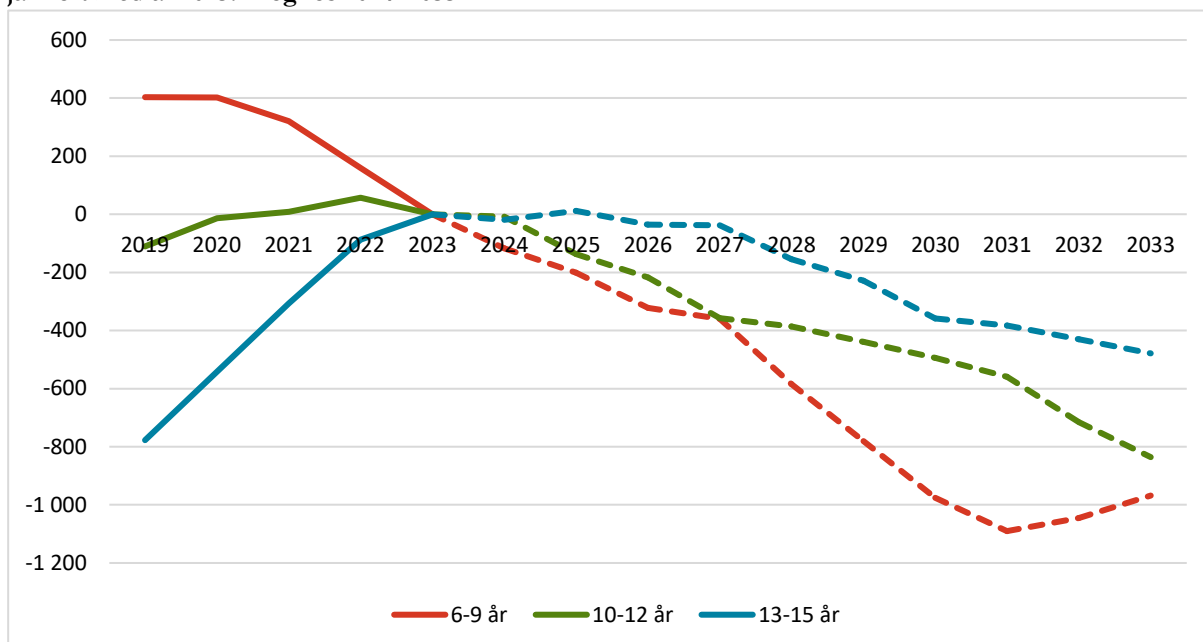
Tabell: Befolkningsutveckling i åldersgrupperna 1–3 år och 4–5 år redovisat som skillnad i antal jämfört med år 2023. Prognos 2024–2033

Grundskola, 6–15 år

Antalet barn i grundskoleåldrarna (6–15 år) förväntas minska med 2 300 mellan 2023 och 2033, vilket motsvarar en minskning med 12 procent. De yngsta av dessa, 6–9-åringarna, väntas minska med 968 personer (13 procent). Även åldersgrupperna 10–12 år och 13–15 år väntas minska, med 836 respektive 479 personer fram till 2033. I andelar motsvarar det minskningar på 14 respektive 8 procent.

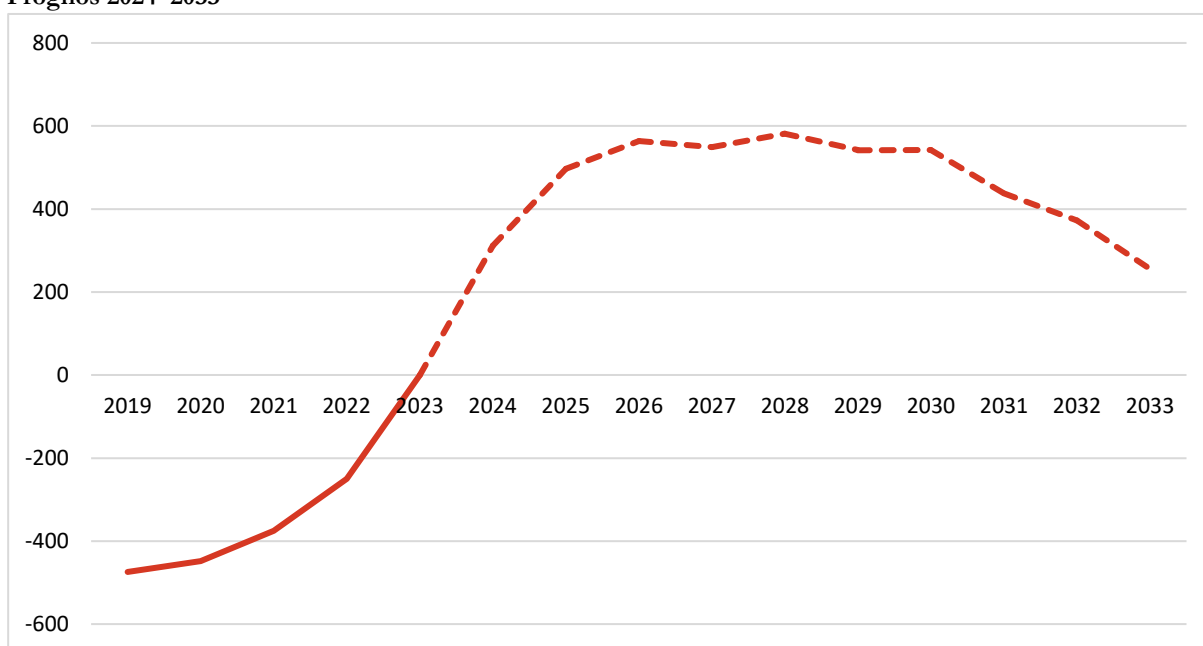
Tabell: Befolkningsutveckling i åldersgrupperna 6–9 år, 10–12 år och 13–15 år redovisat som skillnad i antal jämfört med år 2023. Prognos 2024–2033

Gymnasieskola, 16–18 år

Antalet ungdomar i gymnasieåldrarna (16–18 år) har ökat sedan 2016 och förväntas fortsatt öka de närmaste åren. Antalet 16–18-åringar beräknas minska mot slutet av prognosperioden. Jämfört med 2023 väntas gruppen öka med 256 personer, eller 5 procent, till 2033.

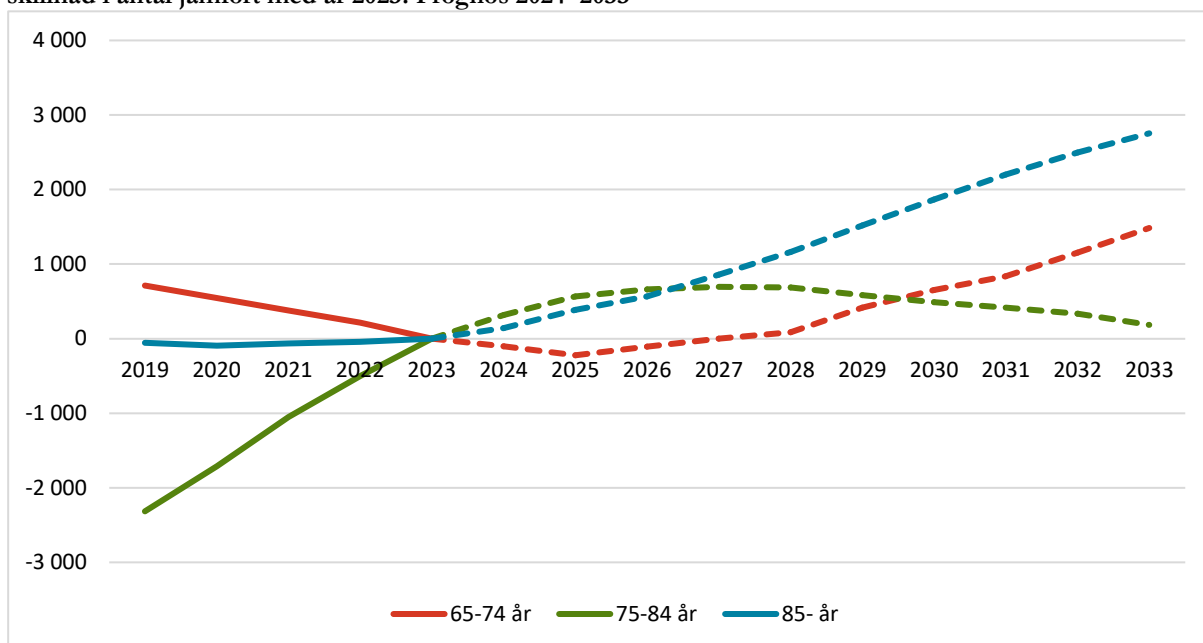
Tabell: Befolkningsutveckling i åldersgruppen 16–18 år redovisat som skillnad i antal jämfört med år 2023. Prognos 2024–2033

65 år och äldre

Antalet personer 65 år och äldre beräknas öka med 4 400 mellan 2023 och 2033 vilket motsvarar en ökning med 15 procent. De yngsta av dessa, 65–74-åringarna, har minskat i antal de senaste åren men förväntas öka under prognosperioden, med 1 500 personer eller 10 procent till 2033. Åldersgruppen 75–84 år väntas öka med 187 personer, medan antalet personer 85 år eller äldre väntas öka med 2 800. Det motsvarar procentuella ökningarna i grupperna på 2 respektive 76 procent. Den stora gruppen födda under 1940-talet kommer under prognosperioden upp i åldrarna 85 år och äldre och bidrar till den förväntade ökningen i den äldsta åldersgruppen. Medellivslängden väntas öka i framtiden, men för en så pass kort tidshorisont som tio år påverkas prognosen ganska lite av nedgången i dödlighet.

Tabell: Befolkningsutveckling i åldersgrupperna 65–74 år, 75–84 år och 85 år och äldre redovisat som skillnad i antal jämfört med år 2023. Prognos 2024–2033

Nybyggnation

Generellt gäller en växelverkan mellan befolkningens tillväxt och tillgången på bostäder i kommunen. Det medför att det finns en stark relation mellan befolkningsprognos och prognos för nybyggnation. Historik och prognoser avseende befolkningsutvecklingen i kommunen används för att uppskatta behovet av nybyggnation för att svara mot framtida behov. Samtidigt är bedömningar om tillkommande bostadsbyggnation ett viktigt underlag för befolkningsprognosen. Nybyggnation av bostäder har stor betydelse för befolkningsutvecklingen genom att skapa möjligheter för ett positivt flyttnetto, som tillsammans med ett födelseöverskott är den faktor som genererar en befolkningstillväxt.

Under perioden 2016–2019 kunde befolkningstillväxten beräknas efter hur många nyproducerade lägenheter som byggdes, vilket kan tolkas som att det funnits ett underskott på bostäder i kommunen. Från 2020 och framåt har befolkningsutvecklingen minskat i Örebro och flera andra stora svenska städer i enlighet med trenden för riket i sin helhet. Även byggtakten har saktat in där orsaken i stor utsträckning har varit det förändrade ekonomiska läget. Preliminära siffror för antal färdigställda lägenheter under 2023 indikerar en fortsatt låg byggnation men att de påbörjade bostadsbyggnadsprojekten genomförs som planerat. Utfallet visar att antalet färdigställda bostäder 2023 överensstämmer med behovet utifrån folkökningen under samma år. Eftersom det bedömdes finnas viss överproduktion av bostäder under åren 2020–2022 är det viktigt att fortsatt följa hur väl bostadsproduktionen stämmer överens med befolkningsutvecklingen på längre sikt.

Av de bostäder som färdigställts under 2023 utgörs en majoritet av hyresrätter i flerbostadshus. Det är ett mönster som har noterats under flera år och som sannolikt är en effekt av efterfrågemönster och konjunkturläget. Det finns fortsatt ett behov av bostadsbyggande som bidrar till en större variation i bostadsbeståndet i sin helhet och i vissa områden av kommunen som tydligt domineras av någon boendeform.

Av de byggprojekt som nu pågår finns de allra största volymerna kring Södra Ladugårdsängen i ett stråk mot universitetet men även i de västra delarna av staden vid Heden. Andra områden som kommer att byggas ut är Marieberg, Mark, Hovsta och Ringstorp. En stor del av kommunens kommande folkökning beräknas ske i dessa områden.

Arbetsmarknad, migration och flyktingmottagning

Arbetsmarknad

Efterfrågan på arbetskraft var stark under åren som följde pandemin men har därefter dämpats. Under slutet av 2023 och inledningen av 2024 bedöms efterfrågan vara lägre och resultera i en svagare sysselsättningstillväxt. Under planperioden (2025–2028) bedöms arbetslösheten inledningsvis vända nedåt för att sedan stabiliseras.

Örebro kommun har en förhållandevis differentierad arbetsmarknad och har under flera år haft en stark tillväxt. Samtidigt är arbetslöshetsnivån i Örebro kommun en procentenhet över rikets snitt, en differens som varit en realitet i flera år. Detta förklaras i stor utsträckning av att strukturarbetslösheten är mer omfattande i Örebro kommun än genomsnittet i riket.

Med antagandet att differensen till riket kvarstår prognostiserar Arbetsförmedlingen en arbetslöshet om 7,6 procent i Örebro kommun år 2024, vilket är något högre än utfallet för 2023. Under 2025 bedöms arbetslösheten ligga kvar på samma nivåer som under 2024. I det längre perspektivet, avseende 2026–2028, prognosticerar konjunkturinstitutet en stabilisering och återhämtning tillbaka till 2022 års nivåer.

Under perioden efter pandemin har näringslivets anställningsplaner varit rekordhög och antal nyanmälda platser till Arbetsförmedlingen har legat på historiskt höga nivåer, både lokalt och i riket. På grund av den vikande konjunkturen och avmattningen i ekonomin ses nu en minskad efterfrågan. Arbetsförmedlingen prognosticerar att anställningsbehoven kommer vända uppåt igen 2025 och därmed en högre efterfrågan på arbetskraft under planperioden. Den stora bristen på efterfrågade kompetenser på arbetsmarknaden förutspås att försätta vara en realitet. Framför allt är det inom utbildningsgrupper på gymnasial yrkeskompetensnivå som obalanserna är som mest påtagliga.

Under planperioden förväntas den tillgängliga arbetskraftsreserven att fortsätta i, förhållandevis stor utsträckning, sakna de kompetenser som arbetsgivare efterfrågar. Situationen kan beskrivas utifrån en dominerande strukturarbetslöshet, en långsiktig, kvardröjande arbetslöshet. För att minska obalanserna på arbetsmarknaden behövs därför mer än endast arbetsförmedlande och matchande insatser eftersom arbetskraftsreservens kompetensnivå behöver höjas via formell utbildning. Det är följaktligen centralt att motivera och vägleda arbetslösa individer mot utbildning, samtidigt som arbetsgivare arbetar aktivt för att attrahera fler till branscher med kompetensbrist.

Efter en period av minskade behov av ekonomiskt bistånd finns det nu tendenser till att trenden har vänt. Framtidsutsikterna är osäkra och beror dels på utvecklingen av makrotrender relaterade till arbetsmarknaden och ekonomin, dels på hur väl, samt med vilka resurser, Örebro kommun tillsammans med Arbetsförmedlingen lyckas med lokala insatser. Vidare är styrningen av statliga ersättningssystem, som exempelvis socialförsäkringspolitiska frågor, viktiga faktorer för hur behoven av ekonomiskt bistånd kommer utvecklas.

Migration och flyktingmottagning

Rysslands invasionskrig i Ukraina har pågått i över två år, och visar inga tecken på avmattning, tvärtom verkar Ryssland öka sina angrepp samtidigt som stödet till Ukraina från andra länder tenderar att minska. Trots detta har antalet ukrainska skyddsbehövande som kommit till Sverige under det senaste året minskat, och i Migrationsverkets senaste prognos (februari 2024) fortsätter Migrationsverket att skriva ner antalet ukrainska skyddsbehövande som bedöms komma till Sverige under 2024, från 10 000 till 8 000. Samtidigt bedömer Migrationsverket att ca 7000 ukrainska skyddsbehövande lämnar Sverige under 2024.

Vad som kommer att hända under 2025 är mycket oklart, både utifrån vad som händer i Ukraina, och utifrån att de tidsbegränsade uppehållstillstånden enligt massflyktsdirektiven löper ut i mars 2025 och inte kan förlängas ytterligare. Det pågår diskussioner inom EU hur detta ska hanteras, och den svenska regeringen har tagit fram ett lagförslag om möjlighet för skyddsbehövande att folkbokföras i Sverige vilket skulle ge gruppen tillgång till stora delar av det svenska välfärdssystemet, vilket är positivt för den enskilde men får stora konsekvenser främst för kommuner. I mars 2025 beräknas ca 40 000 skyddsbehövande från Ukraina finnas i Sverige, och uppskattningsvis ca 400–500 i Örebro kommun.

Det händer mycket inom migrationspolitiken, både inom EU där man nyligen beslutat om en migrationspakt och inom Sverige. Antalet asylsökande exklusive Ukraina som kommer till Europa är på samma höga nivåer som under flyktingkrisen 2015–2016. Antalet som har kommit till Sverige och bedöms komma till Sverige är lågt, och även för denna grupp skriver Migrationsverket ner prognosen för 2024 från 13 000 till 12 000. Vad som kommer att hända under 2025 är mycket oklart, men sannolikt kommer antalet asylsökande fortsätta att minska och ligga på historiskt låga tal kommande år.

Näringsliv, exploatering och tillväxt

Inför kommande år står samhället och näringslivet inför fortsatta utmaningar och förändringar. Konjunkturinstitutet prognosticerar att det dröjer till år 2026 innan svensk ekonomi är i konjunkturell balans. Kommunens näringsliv påverkas av detta, även om de exakta följderna är svåra att förutse. Risk finns för såväl investeringsviljan och etableringstakten av nya verksamheter, som för det befintliga näringslivet. Nyföretagsamheten har sjunkit från tidigare mycket höga nivåer, men ligger fortsatt i nivå med liknande kommuner. Antalet konkurser ökar och fler företag riskerar ekonomiskt svåra år framgent. Företagen är dock olika och det lokala näringslivet differentierat mellan branscher och storlekar. Tillsammans med historisk hög tillväxt, stark investeringsvilja och god lönsamhet har näringslivet i Örebro kommun trots allt goda förutsättningar att fortsätta skapa höga samhällsvärden i form av innovation, arbetstillfällen och ökad hållbarhet. Näringslivets struktur har likväl fungerat som en krockkudde vid tidigare ekonomisk instabilitet, vilket är värt att lyfta fram.

Exploateringsverksamheten är en viktig del i Örebros tillväxt där Örebromodellen används för att erbjuda byggklar mark för bostäder, verksamheter och samhällsfunktioner. Under de senaste tio åren har mark sålts för ca 150–200 mnkr, dock med stor variation med hänsyn till konjunktur. Under 2023 var

försäljningen lägre än historiska genomsnittet och prognosen för 2024 tyder på en fortsatt svag byggkonjunktur och vilja att byggstarta bostäder och verksamhetslokaler. Utfallet av investeringar har varierat senaste åren men visar en stigande trend med ett genomsnittligt utfall på ca 100 mnkr per år för gator och parker, men förväntas öka ytterligare till 150 mnkr per år under de kommande tre åren och behoven utifrån projektvolym och kostnadsnivå indikerar att det kommer behövas runt 200 mnkr per år framöver.

Det är viktigt att se samband mellan exploateringsverksamhetens behov av drift- och investeringsmedel samt kommunens framtida attraktivitet och tillväxt. Kommunen behöver ha en långsiktig planering och en uthållighet i de ekonomiska styrmedlen för exploateringsverksamheten. Ofta tar det fem till tio år från planarbete till färdigställande. Framtidens resultat är en effekt av dagens investeringar och de nödvändiga satsningarna på exempelvis saneringsmedel.

Krisberedskap och civilt försvar

Coronapandemins inträffande, de senaste årens händelser med bland annat värmebölja, torka och översvämningar samt det rådande säkerhetspolitiska läget har satt ljus på statliga myndigheters, regioners och kommuners behov av att förstärka sitt arbete med krisberedskap och civilt försvar. Regeringen har tillsatt ett flertal utredningar inom dessa områden, som exempel kan nämnas utredning om kommuners och regioners grundläggande ansvar inför och under fredstida kriser och höjd beredskap, livsmedelsstrategi, utredning om prioritering av åtgärder för att stärka det civila försvaret under perioden 2025–2030, utredning om långsiktigt hållbar personalförsörjning utifrån civilt försvar. Dessa utredningar kan innebära förväntningar på kommuner att genomföra åtgärder.

Örebro kommun behöver förbereda sig ytterligare för att hantera fredstida kriser likväl som att bedriva verksamhet vid höjd beredskap och ytterst vid krig. Exempel på fokusområden som kan vara aktuella inom civila försvaret är ökad robusthet genom reservkraft, nödvatten, kontinuitetshantering och trygghetspunkter. 2024 blev Sverige medlem i Nato. Medlemskapet innebär att Sverige behöver genomföra investeringar och åtgärder, bland annat inom värdlandsstöd och befolkningskydd.

Socialstyrelsen och länsstyrelserna har fått i uppdrag av regeringen att kartlägga den kommunala hälso- och sjukvården och socialtjänstens beredskap samt identifiera och kartlägga den kommunala hälso- och sjukvårdens behov av stöd i dess arbete med krisberedskap och civilt försvar. Sammantaget behöver Örebro kommun, tillsammans med andra aktörer, arbeta för att säkerställa samhällets funktionalitet vid olika händelseutvecklingar.

Under 2024 träder direktivet NIS 2 i kraft. Syftet med NIS-direktivet är att uppnå en hög gemensam nivå på säkerhet i nätverk och informationssystem inom Europeiska unionen. Kraven i NIS 2 avser att harmonisera införlivandet av reglerna i NIS och syfte är att utöka samarbetet mellan medlemsstaterna och att utöka antalet sektorer och aktörer som omfattas av regleringen. Kopplat till området cybersäkerhet är även utmaningar för kommunen att bredda arbete med systemklassning och informationsklassning samt att förbättra behörighetshanteringen för att säkerställa att rätt person har rätt behörighet vid rätt tillfälle.

Varje år ger regeringen Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) i uppdrag att fördela ut anslag till statliga myndigheter, länsstyrelser och kommuner för att stärka samhällets arbete med krisberedskap och civilt försvar, benämnt som anslag 2:4 Krisberedskap. Hur ersättningen ska användas och vilket stöd kommuner får regleras i överenskommelser mellan MSB och Sveriges kommuner och regioner (SKR). Anslag ska primärt användas för att finansiera kostnader för egen personal, inte för exempelvis inköp av materiel.

Finansiell plan

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska budgeten innehålla en plan för verksamheten och i planen ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. För ekonomin ska anges finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Verksamheter som har koll på sin ekonomistyrning, kvalitetsstyrning och arbetar aktivt med målstyrning skapar bra förutsättningar för god ekonomisk hushållning.

Vad god ekonomisk hushållning är behöver utgå från den egna situationen och de egna förutsättningarna för verksamhet och ekonomi. Generellt innebär god ekonomisk hushållning att varje generation ska bära kostnaderna för den service den konsumerar, så att inte onödiga kostnader uppstår i framtiden utifrån beslut vi fattar idag. Ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och ett längre tidsperspektiv. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion. Normalt sett ska kommunen visa på ett positivt resultat på en nivå som gör att dess ekonomi inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar. Målsättningen för nivåerna på till exempel ekonomiskt resultat, skuldsättning och förmögenhet ska beslutas lokalt av varje kommun utifrån lokalt rådande förutsättningar. Balanskravet innebär att intäkterna varje år måste balansera kostnaderna. Blir balanskravsresultatet negativt måste det återställas inom tre år. Detta ska förhindra att utgifterna för den löpande verksamheten lånefinansieras och på så sätt minska risken för underskott.

Verksamhetsmål

God ekonomisk hushållning i verksamheten innebär inte enbart en ekonomi i balans utan innefattar även ett krav på att resurserna används för rätt ändamål och på ett effektivt sätt. För att åstadkomma detta samband krävs bland annat en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt en rättvisande och tillförlitlig uppföljning och analys som ger information om avvikelser gentemot uppställda mål. I ÖSB anger Kommunfullmäktige ett antal strategiska mål för mandatperioden, varav vissa bedöms ha betydelse för god ekonomisk hushållning s.k. GEH-mål. De strategiska målen är långsiktiga men omprövas inför varje nytt budgetår. De strategiska målen, samt vilka av dessa som utgör GEH-mål, framgår i tabell 1 på sidan 15.

Utöver de strategiska målen beslutar fullmäktige i ÖSB 2025 om riktade uppdrag till nämnder och styrelser. Därtill finns ett antal uppdrag som fullmäktige gav nämnder och styrelser i samband med ÖSB 2023 och ÖSB 2024 som fortfarande pågående.

Finansiella mål

Mål för resultat

De finansiella målen omfattar begränsningar för hur mycket den löpande verksamheten får kosta samt nivån för nya investeringar. Kommunens resultat ska säkerställa en fortsatt hög grad av självfinansiering av investeringarna och begränsa behovet av upplåning. Kommunen behöver säkerställa att verksamhetens nettokostnadsnivå och den totala investeringsnivån ryms inom ramen för skatteintäkter och generella statsbidrag för att bibehålla en stark finansiell ställning.

Målnivån för resultatet är satt utifrån att nå det långsiktiga målet att Verksamhetens resultat ska uppgå till minst 1,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag under planperioden. Effektiviseringsbehovet under perioden ökar i takt med tex utbyggnaden av platser inom vård och omsorg. För att dämpa kommande års effektiviseringsbehov har effektiviseringskravet lagts jämnt över planperioden vilket innebär ett något högre resultatmål för budgetåret 2025 för att minska något under planperioden.

Mål för kommunala investeringar

Örebro kommun har haft en hög befolkningstillväxt under en lång tid men under de senaste åren har befolkningsutvecklingen varit lägre. Investeringsnivåer har fortsatt varit på en hög nivå inom koncernen, främst drivet av investeringar i bostäder, verksamhetslokaler och inom taxefinansierad verksamhet.

Samtidigt har resultatnivåerna varit goda och kommunen har kunnat upprätthålla en stark finansiell ställning. Kommunen behöver framåt säkerställa att verksamhetens nettokostnadsnivå och den totala investeringsnivån ryms inom ramen för skatteintäkter och generella statsbidrag för att bibehålla en stark finansiell ställning.

Målnivån för investeringar är på samma sätt lagd för att nå det långsiktiga målet om 100 procent självfinansieringsgrad för kommunens investeringar i skattefinansierad verksamhet under planperioden. Investeringsvolymen har anpassats för att klara målet över planperioden. Målet i budget 2025 har lagts på en något högre nivå för att sedan minska under planperioden.

Mål för kommunkoncernens investeringar

I kommunkoncernen lånefinansieras en stor andel av investeringarna, vilket påverkar koncernens skuldsättning. En viktig förutsättning för att kunna genomföra kommunens investeringsprogram och bolagens investeringsplaner utan att urholka kommunkoncernens finansiella ställning är balansen mellan egen finansiering och upplåning.

Investeringar kan finansieras på tre sätt: genom överskott i årets resultat och avskrivningar; genom försäljning av tillgångar eller genom minskade finansiella tillgångar/ökade skulder. Investeringsvolymen måste därför anpassas efter rådande finansiella förutsättningar och befolkningsutveckling annars kommer utrymmet för befintlig verksamhet och nya behov att behöva begränsas. Nya investeringar och underhåll av befintliga tillgångar behöver värderas och prioriteras parallellt med övriga behov i den löpande verksamheten i planeringsprocessen för att säkerställa god ekonomisk hushållning med tillgängliga resurser.

Målnivån för kommunkoncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet har anpassats till en lägre investeringsvolym i kommunkoncernens skattefinansierade verksamhet. Målets koppling till utvecklingen av skatteintäkter och generella statsbidrag bidrar till att investeringsnivån följer de finansiella förutsättningarna.

Mål för långsiktigt finansiellt handlingsutrymme – soliditet

Ett mått på finansiell ställning är soliditet vilket mäter kommunens långsiktiga handlingsberedskap. Soliditeten talar om hur stor del av tillgångarna som är finansierade med egna medel. En hög soliditet innebär att kommunen är motståndskraftig mot händelser såsom konjunkturförändringar, ny lagstiftning som påverkar ekonomin, snabba befolkningsförändringar, negativa resultat enstaka år eller behov av akuta och stora investeringar. Soliditeten förbättras till exempel genom att likviditetsöverskott till följd av positiva resultat används till att investera, amortera eller placera med avkastning. Soliditeten försämras genom negativa resultat, investeringar som lånefinansieras eller transaktioner som finansieras med eget kapital (exempelvis i samband med ianspråktagande av resultatutjämningsreserven eller markeringar i eget kapital).

Likviditeten är måttet på den kortsiktiga betalningsförmågan. Kommunen behöver ha tillräcklig likviditet för att kunna bedriva sin verksamhet och betala sina skulder i tid. För att få så goda villkor som möjligt i den finansiella planeringen är det viktigt att investeringsprogrammet har en hög genomförandegrad. Om det är sannolikt att investeringarna inte hinns med, bör investeringsmedel inte heller begäras.

Målnivån för kommunens långsiktiga handlingsutrymme, soliditet, är satt som en lägstanivå på vad som är att betrakta som god ekonomisk hushållning för Örebro kommun.

Fullmäktige anger i ÖSB 2025 fyra finansiella mål. De finansiella målen framgår på sidan 6.

Resultatbudget

Tabell: Resultatbudget

Resultatbudget, Belopp i miljoner kronor	Bokslut 2023	Rev Budget ÖSB 2024 jun	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens intäkter	2 714	2 980	3 062	3 193	3 318	3 443
Verksamhetens kostnader	-13 008	-13 622	-13 999	-14 597	-15 168	-15 740
- varav effektiviseringsbehov	111	101	82	82	82	82
Avskrivningar	-274	-310	-310	-330	-350	-360
Verksamhetens nettokostnader	-10 568	-10 952	-11 247	-11 734	-12 200	-12 657
Skatteintäkter	8 379	8 582	8 925	9 344	9 721	10 143
Generella statsbidrag	2 279	2 447	2 514	2 536	2 573	2 597
Summa skatteintäkter och generella statsbidrag	10 659	11 029	11 438	11 881	12 294	12 740
Verksamhetens resultat	91	77	192	147	94	84
Finansnetto	479	250	275	290	270	270
- varav utdelning från bolagen	30	65	65	65	65	65
Årets resultat	570	327	467	437	364	354

Nyckeltal, procent:	Bokslut 2023	Rev Budget ÖSB 2024 jun	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Finansiella mål						
Verksamhetens resultat i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag	0,9%	0,7%	1,7%	1,2%	0,8%	0,7%
Självfinansieringsgrad, skattefinansierade investeringar i kommunen	164%	95%	116%	106%	94%	90%
Kommunkoncernens investeringar i skattefinansierad verksamhet i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag	8,0 %	12,0 %	9,0 %	8,0 %	6,7 %	6,4 %
Soliditet, inklusive pensionsförpliktelser men exklusive internbankens påverkan	56,9 %	56,3 %	57,4 %	59,3 %	60,8 %	62,3 %
Övriga nyckeltal						
Årets resultat i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag	5,3%	3,0%	4,1%	3,7%	3,0%	2,8%
Avskrivningar i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag	2,6%	2,8%	2,7%	2,8%	2,8%	2,8%
Nettokostnader i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag	-99,1%	-99,3%	-98,3%	-98,8%	-99,2%	-99,3%
Skatteintäktsutveckling	5,0%	3,5%	3,7%	3,9%	3,5%	3,6%
Nettokostnadsutveckling inkl. jämförelsestörande poster	10,7%	3,6%	2,7%	4,3%	4,0%	3,7%
Finansnettot i relation till skatteintäkter och generella statsbidrag	4,5%	2,3%	2,4%	2,4%	2,2%	2,1%

Skatteunderlagsprognosen från SKR i april 2024 utgör underlag för resultatbudgeten. Skatteunderlagsprognosen bygger på Örebro kommuns beslutade befolkningsprognos för 2024–2033. Skattesatsen är oförändrad jämfört med 2024, 21,35 skattekröner.

Resultatbudgeten innehåller bedömda kompensationer för löner, hyror, index och volymförändring enligt nuvarande principer. Medel finns reserverade under KS-utrymmen eller har kompenserats till nämndernas ramar, se respektive del i avsnitt *Planeringsförutsättningar för nämndernas ramar*.

Resultatbudgeten utgår ifrån att verksamhetens resultat ska uppgå till lägst 1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag i snitt över planperioden. Detta för att möjliggöra en hundra procentig självfinansiering av de investeringar som finns upptagna i förslag till investeringsprogram för planperioden.

Budget för finansnettot omprövades i samband med reviderad ÖSB 2024 och ligger kvar på samma nivå.

Driftbudgetramar

Tabell: Nämndramar för 2025, preliminära ramar för 2026–2028

Nämnd/anslag, belopp i miljoner kronor	Rev ÖSB 2024 juni	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunfullmäktige	17,1	17,3	17,5	17,5	17,5
Kommunfullmäktige	13,2	13,2	13,2	13,2	13,2
Stadsrevisionen	3,9	4,1	4,4	4,4	4,4
Nämnder	10 607,8	10 678,6	10 711,3	10 722,9	10 758,3
Förskolenämnden	1 172,5	1 154,8	1 154,8	1 154,8	1 154,8
Grundskolenämnden	2 508,5	2 494,8	2 494,8	2 494,8	2 494,8
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	1 315,8	1 333,6	1 333,6	1 333,6	1 333,6
Funktionsstödsnämnden	1 226,7	1 247,9	1 271,6	1 295,3	1 319,0
Socialnämnden	685,7	754,2	750,2	746,2	752,2
Vård- och omsorgsnämnden	1 980,3	1 966,0	1 966,0	1 966,0	1 966,0
Bygg- och miljönämnden	26,4	26,5	26,5	26,5	26,5
Kultur- och fritidsnämnden	426,7	421,6	424,1	421,6	424,1
Markplanerings- och exploateringsnämnden	90,2	92,4	92,4	92,4	92,4
Teknik- och servicenämnden	258,8	263,1	263,1	263,1	263,1
Valnämnden	3,9	0,2	8,9	0,2	0,2
Överförmyndarnämnden	20,6	20,6	20,6	20,6	20,6
Kommunstyrelsen	891,8	902,9	904,7	907,8	911,0
varav Kommunledningen	44,4	44,4	44,4	44,4	44,4
varav Kommunledningsförvaltningen	473,1	472,2	472,2	472,0	472,0
varav Kommungemensamma verksamheter	374,2	386,2	388,1	391,4	394,6
Utrymme för kommunstyrelsen	373,5	546,8	1 081,0	1 534,4	1 956,5
Oförutsedda behov – Kommunstyrelsen	29,0	36,3	36,3	36,3	84,4
Oförutsedda behov – KS utskott	1,9	2,0	2,0	2,3	2,3
Utrymme för överfört resultat	0,0	3,0	6,0	6,0	6,0
Utrymme för volym	0,0	5,8	55,8	105,8	135,8
Utrymme för generella kostnadsökningar	211,4	375,3	755,3	1 160,3	1 564,1
Utrymme för beslutad KS-finansiering - investeringsprogram	131,1	206,1	388,8	468,6	490,4
Riktat effektiviseringskrav	0,0	-81,6	-163,3	-244,9	-326,5
Finansiering	-356,4	-306,1	-406,2	-425,0	-435,8
Pensionskostnader och personalförsäkringsnetto	168,9	246,1	187,1	208,9	225,6
Kapitalkostnader	-434,3	-461,2	-507,3	-548,0	-575,4
Försäljning tomträtter	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0	-20,0
Exploateringsintäkter	-71,0	-71,0	-66,0	-66,0	-66,0
Driftbudget totalt	10 641,9	10 936,6	11 403,6	11 849,8	12 296,5

Medel för respektive års löneöversyn samt hyresökningar samt andra indexmässiga kostnadsökningar finns avsatta i utrymme för generella kostnadsökningar och kommer fördelas till nämnderna i april respektive år. Dessa ackumuleras till dess att de fördelas ut, därav den kraftiga ökningen 2024–2028. På motsvarande

sätt ackumuleras det riktade effektiviseringskravet tills dess att det är fördelat till nämnd. För att se det årliga behovet behöver man räkna ut förändringen mellan åren. Det årliga effektiviseringsbehovet på totalen framgår i Resultatbudgeten. Utrymmet för kostnadsökningar investeringar (KS-finansierade objekt i investeringsprogrammet) fördelas till berörd nämnd i takt med att investeringen eller verksamhetslokalen tas i bruk. I bilaga 1 redovisas Driftbudget per nämnd inklusive förändringar mellan 2024 och 2025.

Balansbudget

Tabell: Balansbudget

Balansbudget belopp i mkr	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
TILLGÅNGAR	37 495	38 298	38 886	39 462
Materiella anläggningstillgångar	9 059	9 961	10 660	11 400
Finansiella anläggningstillgångar	21 541	21 918	22 144	22 370
- varav internbank	20 552	20 929	21 155	21 381
Omsättningstillgångar	6 895	6 419	6 082	5 692
- varav placerade medel	4 993	4 517	4 179	3 790
- varav kassa och Bank	150	150	150	150
EGET KAPITAL OCH SKULDER	37 495	38 298	38 886	39 462
Eget kapital	12 087	12 524	12 888	13 243
Avsättningar	1 440	1 436	1 439	1 442
Skulder	23 967	24 338	24 558	24 777
- varav lån/internbank	20 653	21 030	21 256	21 482
Ansvarsförbindelse pensioner	2 648	2 522	2 404	2 287
Balansomslutning exklusive internbank	16 445	16 871	17 232	17 583
Soliditet exklusive Internbank inklusive ansvarsförbindelse pensioner	57,4%	59,3%	60,8%	62,3%

Balansbudgeten är beräknad utifrån resultatbudget, investeringsbudget och kassaflödesbudget. Utifrån budgeterade resultat- och investeringsnivåer så beräknas det egna kapitalet öka med 1,6 mkr under perioden, balansomslutningen ökar till 39,5 mkr och soliditeten stiger till 62,3 procent fram till år 2028.

Kassaflödesbudget

Tabell: Kassaflödesbudget

Kassaflödesbudget belopp i mnkr	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Årets resultat	467	437	364	354
Avskrivningar	310	330	350	360
Övriga justeringar för ej likviditetspåverkande poster	43	-10	-3	-3
Kassaflöde från den löpande verksamheten	820	756	711	711
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 169	-1 232	-1 049	-1 100
Nyupptagna lån internbank	871	377	226	226
Ökning långfristiga fordringar (utlåning internbank)	-871	-377	-226	-226
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0	0	0
Årets kassaflöde	-349	-476	-338	-390
<i>Kassaflöde skattefinansierad verksamhet</i>	142	29	-45	-74

Kassaflödesbudgeten är beräknad utifrån resultat- och investeringsbudget. Årets kassaflöde är negativt och budgeteras till -349 mnkr. Exkluderas den taxefinansierade verksamheten så är kassaflödet positivt och budgeteras till 142 mnkr.

Investeringsprogram 2025–2028

Investeringar binder kapital under lång tid och påverkar det ekonomiska utrymmet för att finansiera välfärden. Örebro kommun har under senaste åren vuxit och fortsätter att växa vilket därmed innebär omfattande investeringsbehov, både i form av att utveckla och bygga ut staden men också i form av att renovera eller ersätta äldre tillgångar. Kommunens egna investeringar, i skattefinansierad och taxefinansierad verksamhet, sammanställs i en investeringsbudget och utgör tillsammans med bolagens investeringar kommunens investeringsprogram. Investeringarna i kommunens verksamhetslokaler sker i huvudsak i något av de kommunala bolagens regi och är därmed inte att betrakta som kommunens egna investeringar. Kommunens egna investeringar resulterar alltid i kapitalkostnader och underhålls-/driftkostnader. Lokalinvesteringar för kommunens verksamheter genererar hyreskonsekvenser samt andra ökade driftkostnader så som behov av utökade personalresurser och övriga verksamhetsrelaterade kostnader.

Driftkostnadskonsekvenserna av kommunens investeringsbudget samt kommunövergripande lokalförsörjningsplan, sammanställs för att skapa överblick över de kostnader som investeringarna medför. Behovet av investeringar är stort i kommunen, men det ekonomiska utrymmet och nuvarande resurskapacitet sätter begränsningar på årlig genomförbarhet.

Kommunens investeringsbudget

Investeringsbudgeten för 2025 uppgår till 1 169 mnkr varav 595 mnkr avser skattefinansierad verksamhet. Därutöver tillkommer överförda investeringsmedel från tidigare år som ej nyttjades, vilket behandlas årligen av Kommunstyrelsen i samband med kommunens årsredovisning.

Tabell: Kommunens investeringar

Nämnder belopp i tusentals kronor	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Förskolenämnden (inventarier)	3 016	3 016	3 016	3 016
Grundskolenämnden (inventarier)	14 236	14 236	14 236	14 236
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden (inventarier)	9 134	9 134	9 134	9 134
Socialnämnden (inventarier)	1 000	1 000	1 000	1 000
Vård- och omsorgsnämnden (inventarier)	18 055	38 525	15 025	15 025
Funktionsstödsnämnden (inventarier)	1 854	1 854	1 654	1 654
Markplanerings- och exploateringsnämnden	351 970	350 250	419 927	457 805
- fastighetsinvesteringar	59 359	63 355	62 827	61 905
- trafik- och miljöinvesteringar	143 861	150 895	206 100	244 900
- exploateringsverksamhet	147 750	135 000	150 000	150 000
Teknik- och servicenämnden (exkl. VA/avfall)	163 400	175 100	164 292	145 300
- park & gata	123 900	128 500	125 400	106 800
- gas	3 000	3 000	3 000	3 000
- fordon skattefinansierat	31 000	31 000	32 392	32 000
- övrigt Tekniska	5 500	12 600	3 500	3 500
Kultur- och fritidsnämnden	13 465	13 577	6 027	6 400
- fritidsanläggningar	8 500	502	0	0
- konstutsmyskning	1 465	10 075	3 027	3 400
- inventarier	3 500	3 000	3 000	3 000
Kommunstyrelsen	18 377	26 270	16 226	18 818
- IT-investeringar	17 617	25 510	15 566	18 158
- inventarier	760	760	660	660
Summa skattefinansierad verksamhet	594 507	632 962	650 537	672 388
VA	532 250	572 700	367 725	406 750
Avfall	15 720	7 550	4 200	3 900
Taxefinansierade fordonsinvesteringar	26 600	18 500	26 500	17 000
Summa taxefinansierad verksamhet	574 570	598 750	398 425	427 650
Totalt kommunens investeringar	1 169 077	1 231 712	1 048 962	1 100 038

För alla investeringar beräknas driftkostnadskonsekvenser där både kapitalkostnad (avskrivning + internränta) och annan övrig driftkostnad såsom underhållskostnad, utökad personalbehov etc. ingår.

Det finns olika principer för finansiering av driftkostnadskonsekvenserna av investeringsbudgeten:

- Egen ram (dvs. inget utökad budgetanslag utan driftkostnadskonsekvensen behöver beaktas och prioriteras inom ansvarig nämnds befintliga budget. Kan också innebära finansiering via intäkter)
- Volympotter (utökad budget för kapitalkostnader men begränsad till viss nivå)
- Anslag beslutat av kommunstyrelsen (innebär utökad budget för hela ökade driftkostnaden till följd av investeringen)
- Taxor (via intäkter från taxor)

I regel kompenseras inte inventarieinvesteringar utan ska generellt sätt hanteras inom egen ram/budget. Övriga investeringar som ska finansieras utav egen ram utgörs bland annat av markförvärv, underhåll inom fastighetsbeståndet, asfaltsbeläggning mm.

Tabell: Ökade driftkostnader av investeringsbudgeten för skattefinansierad verksamhet

DRIFTKOSTNADSKONSEKVENSER				
Nämnder	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Förskolenämnden (inventarier)	827	827	827	827
Grundskolenämnden (inventarier)	3 910	3 910	3 910	3 910
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden (inventarier)	1 937	1 937	1 937	1 937
Socialnämnden (inventarier)	125	125	125	125
Vård- och omsorgsnämnden (inventarier)	15 534	6 441	3 503	3 503
Funktionsstödsnämnden (inventarier)	232	232	207	207
Markplanering- och exploateringsnämnden	29 693	25 320	28 098	33 629
- fastighetsinvesteringar	9 502	6 136	6 356	6 157
- trafik- och miljöinvesteringar (volympott)	11 215	12 638	15 488	20 383
- trafik- och miljöinvesteringar (ej volympott)	871	219	66	0
- exploateringsverksamhet	8 039	6 263	6 122	7 024
Teknik- och servicenämnden (exkl. VA/avfall)	16 144	17 450	17 434	16 994
- park & gata (volympott)	7 519	7 356	6 563	5 949
- park & gata (ej volympott)	1 782	1 912	3 025	3 032
- gas	351	495	495	495
- fordon skattefinansierat	5 919	6 782	6 865	7 031
- övrigt Tekniska	572	906	488	488
Kultur- och fritidsnämnden	2 149	2 028	1 016	547
- fritidsanläggningar	1 315	1 568	538	55
- konstutsmyckning	376	92	110	124
- inventarier	458	368	368	368
Kommunstyrelsen	3 781	5 399	3 347	3 878
- IT-investeringar	3 611	5 230	3 191	3 722
- inventarier	170	170	156	156
Summa skattefinansierad verksamhet	74 332	63 668	60 404	65 556
VA	16 327	20 147	38 804	15 688
Avfall	517	1 206	775	229
Taxefinansierade fordonsinvesteringar	4 800	2 800	2 800	2 800
Summa taxefinansierad verksamhet	21 644	24 153	42 379	18 717
Totalt kommunens investeringar	95 976	87 821	102 783	84 273
Varav finansiering med riktade KS-medel	17 842	5 276	3 313	2 844
Varav finansiering via avsatt volympotrymme	18 734	19 993	22 051	26 333
Varav finansiering via nämndens egen ram	29 716	32 135	28 917	29 356
Varav exploateringsinvesteringar	8 039	6 263	6 122	7 024

Skattefinansierad verksamhet

Investeringsbudget 2025 för skattefinansierad verksamhet uppgår till 595 mnkr. Majoriteten av investeringarna, 87 procent, finns inom Mark- och exploateringsnämnden och Teknik- och servicenämnden.

Den största investeringsposten utgörs av Exploateringsinvesteringar (148 mnkr) som är en viktig förutsättning för Örebro fortsatta tillväxt. Behovet utifrån lagakraftvunna detaljplaner och efterfrågan på byggklar mark skulle egentligen kräva en högre investeringsvolym, men detta är vad som bedöms rimligt att genomföra under året. Investeringarna består av ny eller ombyggd platsmark så som gator, parker och annan infrastruktur som möjliggör nya bostads- och verksamhetsområden. Under året kommer investeringar ske i både nya områden för bostäder och verksamheter samt förtätningsprojekt där nya stadsmässiga miljöer ställer krav på exempelvis nya gator eller mer grönytor. De större

exploateringsområdena som är påbörjade och pågår är bland annat Norra Marieberg verksamhetsområde, Norra Marieberg/Moholm (Tösjö 3:14) bostadsområde, Palmbohult samt färdigställande av Heden.

Fastighetsinvesteringar (59 mnkr) består främst av investeringar i Kultur- och fritidsfastigheter, där en stor del utgörs av underhåll av fastigheter i Wadköping och Karlslund samt fastighetsförvärv. Bostadsrätter (främst Trygghetsbostäder) och fastigheter inom markreserven samt strategiska fastighetsförvärv utgör en del av investeringsvolymen. Energieffektiviseringspotentialen är hög om investeringsmedel finns för att utveckla fastighetsbeståndet.

Trafik- och miljöinvesteringar (144 mnkr) består främst av investeringar i kollektivtrafik för att utveckla ett kapacitetsstarkt kollektivtrafiksystem (där Citylinjen är en ryggrad och den största satsningen inom trafikområdet) och en långsiktig hållbar trafiksituation i Örebro. Men även investeringar i gång- och cykelobjekt som underlättar/möjliggör att fler kan gå och cykla, där Gällerstavägen etapp 2 är det största cykeltrafikobjektet. Naturvårdsinvesteringar planeras för att göra kommunens naturmiljöer mer tillgängliga för medborgarna och bevara och restaurera mark- och vattenmiljöer i enlighet med ÖSB, samt investeringar i stadsmiljö för att skapa en attraktiv kommun. Fisktorget är den största stadsmiljöinsatsen under 2025 och görs för att skapa en attraktivare mötesplats efter att flera reinvesteringsbehov har åtgärdats under 2024/25.

Park- och gatuinvesteringar (124 mnkr) består av investeringar i gatuunderhåll, parker, träd, lekplatser, gatubelysning, trafiksignaler, broar och tunnlar med mera och omfattar främst underhållsinvesteringar. Kultur- och fritidsinvesteringar (13 mnkr) består till stor del av investering i konst enligt enprocentsregeln, men även av underhåll av kommunens motionsspår, fritidsanläggningar med mera.

Inventarie-, IT- och fordonsinvesteringar uppgår till 131 mnkr.

Självfinansieringsgraden för 2025 är budgeterad till 116 procent och ryms inom det finansiella målet för 2025 på 100 procent i självfinansieringsgrad. För planperioden 2025–2028 är den genomsnittliga självfinansieringsgraden budgeterad till 101 procent.

Investeringarna i skattefinansierade verksamhet innebär en beräknad ökning av driftkostnader för 2025 motsvarande 74 mnkr och utgörs av både kapitalkostnader samt övriga driftkostnader.

Taxefinansierad verksamhet

Investeringsbudgeten 2025 för taxefinansierad verksamhet är 575 mnkr. Huvuddelen av investeringarna avser VA-verksamheten (532 mnkr) och utgörs främst av förnyelse av befintliga och nya VA-ledningar, men även investeringar i reningsverket, vattenverket samt ledningsnät. Investeringar i avfallsverksamheten uppgår till 16 mnkr och investeringar i taxefinansierade fordon uppgår till 27 mnkr. Investeringarna i taxefinansierade verksamhet innebär att de budgeterade kapitalkostnaderna ökar med 22 mnkr 2025. De ökade driftkostnaderna ska finansieras inom taxeintäkterna för respektive verksamhet.

Investeringar i de kommunala bolagen

Bolagens investeringsplaner för 2025 uppgår till 1 766 mnkr utifrån kommunens ägarandel. Örebrobostäder planerar under 2025 att investera 747 mnkr i form av underhåll och nyproduktion av lägenheter. Örebroportens investeringsplan uppgår till 437 mnkr och består främst av kontorslokaler för extern verksamhet, fastighetsförvärv och underhåll. Futurum och ÖBO omsorgs investeringar består av underhåll, nyinvestering och lokalanpassningar enligt lokalförsörjningsplan.

Tabell: Kommunens totala investeringar

Kommunens investeringar	Budget	Plan	Plan	Plan
Belopp i miljoner kronor	2025	2026	2027	2028
Förskolenämnden	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Grundskolenämnden	-14,2	-14,2	-14,2	-14,2
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	-9,1	-9,1	-9,1	-9,1
Socialnämnden	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Vård- och omsorgsnämnden	-18,1	-38,5	-15,0	-15,0
Funktionsstödsnämnden	-1,9	-1,9	-1,7	-1,7
Markplanerings- och exploateringsnämnden	-352,0	-350,3	-419,9	-457,8
-varav exploateringsverksamhet	-147,8	-135,0	-150,0	-150,0
Teknik- och servicenämnden (exkl. VA/avfall)	-163,4	-175,1	-164,3	-145,3
Kultur- och fritidsnämnden	-13,5	-13,6	-6,0	-6,4
Kommunstyrelsen	-18,4	-26,3	-16,2	-18,8
VA (taxefinansierad verksamhet)	-532,3	-572,7	-367,7	-406,8
Avfall (taxefinansierad verksamhet)	-15,7	-7,6	-4,2	-3,9
Taxefinansierade fordonsinvesteringar	-26,6	-18,5	-26,5	-17,0
Summa Skattefinansierad verksamhet	-594,5	-633,0	-650,5	-672,4
Summa Taxefinansierad verksamhet	-574,6	-598,8	-398,4	-427,7
Totalt kommunens investeringar	-1 169,1	-1 231,7	-1 049,0	-1 100,0
Majoritetsägda bolag	Plan	Plan	Plan	Plan
Belopp i mnkr	2025	2026	2027	2028
Örebrobostäder AB	-747,0	-600,0	-650,0	-650,0
ÖBO Omsorgsfastigheter AB	-199,0	-118,0	-35,0	-35,0
ÖBO Husaren AB	0,0	0,0	0,0	0,0
Västerporten Fastigheter AB	-21,0	-21,0	-21,0	-21,0
Örebroporten Fastigheter AB	-437,0	-314,0	-172,0	-30,0
Futurum Fastigheter i Örebro AB	-225,0	-170,0	-120,0	-100,0
Örebro Parkering AB	-62,0	0,0	0,0	0,0
KumBro Vind AB	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
KumBro Stadsnät AB	-35,0	-35,0	-35,0	-35,0
Vätternvatten AB	-54,0	-46,0	-24,0	0,0
Örebro Läns Flygplats AB	0,0	0,0	0,0	0,0
Gustavsvik Resort AB	0,0	0,0	0,0	0,0
Biogasbolaget i Mellansverige AB	-10,5	-13,0	-13,3	0,0
Summa	-1 793	-1 319	-1 072	-873
Totalt bolagens investeringar*	-1 766	-1 293	-1 051	-866
<i>*Avser kommunens ägarandel av investeringen</i>				
<u>Varav investeringar för skattefinansierad verksamhet</u>				
Futurum Fastigheter i Örebro AB	-225,0	-170,0	-120,0	-100,0
ÖBO Omsorgsfastigheter AB	-199,0	-118,0	-35,0	-35,0
Örebroporten Fastigheter AB	-8,0	-28,0	-17,0	-10,0
Totalt investeringar i kommunkoncernen*	-2 935,2	-2 524,7	-2 100,3	-1 965,6
Varav investeringar för skattefinansierad verksamhet	-1 026,5	-949,0	-822,5	-817,4

Kommunövergripande lokalförsörjningsplan

Den kommunövergripande lokalförsörjningsplanen är en handlingsplan som åskådliggör framtida lokalbehov utifrån befolkningsprognos, nya lagar och förordningar samt kommunala mål. Planen synliggör prioriterade lokalprojekt som kommunen avser att uppfylla. Prioriteringen har skett ur ett kommunövergripande perspektiv och utgår ifrån en nedre beloppsgräns samt prioriteringskriterier för att bedöma behoven. Framtagandet av lokalförsörjningsplanen baseras på samtliga nämnders beslutade behovsanalyser.

Hantering av kommunens lokaler är ett strategiskt verktyg för att tillhandahålla den service som medborgarna efterfrågar. Hantering av lokalfrågor innebär ofta långsiktiga åtaganden och binder resurser under en lång tid.

Lokalförsörjningsplanen för 2025–2035 antogs av Kommunstyrelsen i oktober 2023. För år 2025–2028 är 29 lokalprojekt prioriterade i kommunen varav 23 pågår. Bland dessa ska behov av lokaler för daglig verksamhet, vård- och omsorgsboende, grundskola, förskola, gymnasieskola, kultur- och fritidscenter, idrottshall, badhus, stadsarkiv och kontor tillskapas.

I samband med antagandet av lokalförsörjningsplanen 2025–2035 identifierades behov, som i lokalförsörjningsplanen listas under övriga projekt, för nyskapande av 18 grupp- och servicebostäder. Dessa projekt är prioriterade utöver ordinarie lokalanskaffningsprocess som ett genomförandeuppdrag till ÖBO Omsorgsfastigheter AB. Även tillskapandet av en ny brandstation har identifierats i listan för övriga projekt och genomförs av Futurum fastigheter.

Samtliga projekt i lokalförsörjningsplanen genererar hyreskonsekvenser. Verksamheternas behov innebär ökade driftkostnader (hyreskostnader samt övriga kostnader) för kommunen på 60,9 mnkr varav 25,9 mnkr utgör bedömda hyreskostnader från lokalförsörjningsplanen för 2025.

Tabell: Driftkostnader till följd av övergripande lokalförsörjningsplan

Nämnd, belopp i tusentals kronor	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Förskolenämnd	3 752	5 390	0	0
Finansiering med riktade KS-medel	2 082	5 390	0	0
Finansiering via avsatt volymutrymme	1 670	0	0	0
Grundskolenämnd	-3 095	12 100	0	2 400
Finansiering med riktade KS-medel	-1 750	7 100	0	0
Finansiering via avsatt volymutrymme	-1 345	5 000	0	2 400
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnd	3 995	9 705	0	0
Finansiering med riktade KS-medel	0	0	0	0
Finansiering via avsatt volymutrymme	3 995	9 705	0	0
Socialnämnd	250	150	150	0
Finansiering med riktade KS-medel	250	150	150	0
Vård- och omsorgsnämnd	7 685	109 660	33 875	0
Finansiering med riktade KS-medel	7 685	109 660	33 875	0
Funktionsstödsnämnd	39 263	28 555	34 853	34 153
Finansiering med riktade KS-medel	5 326	700	700	0
Finansiering via avsatt volymutrymme	33 937	27 855	34 153	34 153
Teknik- och servicenämnd	340	0	-200	0
Finansiering med riktade KS-medel	340	0	-200	0
Kultur- och fritidsnämnd	4 208	7 817	10 350	0
Finansiering med riktade KS-medel	4 208	7 817	10 350	0
Kommunstyrelsen	4 500	21 321	1 250	0
Finansiering med riktade KS-medel	4 500	21 321	1 250	0
Totalt ökade driftkostnader	60 898	194 698	80 278	36 553
Finansiering med riktade KS-medel	22 641	152 138	46 125	0
Finansiering via avsatt volymutrymme	38 256	42 560	34 153	36 553
Finansiering inom nämndens egen ram	0	0	0	0

Lånebehov och låneramar

Kommunfullmäktige ska årligen besluta om en låneram för kommunkoncernen. Kommunstyrelsen beslutar om koncerninterna låneramar för de bolag som har sin finansiering via kommunens internt bank. Den externa låneramen för koncernen som ska inrymma internt bankens lån, kommunens egna lån och beslutad borgen till de kommunägda bolagen. Utifrån aktuella investeringsplaner för kommunen och bolagen beräknas nyupplåningen uppgå till ca 1,9 miljarder kronor i koncernen för perioden år 2025–2028 och låneskulden skulle därmed öka till ca 22,5 miljarder kronor. Internt bankens utlåning till de kommunala bolagen ökar med 1,7 mdkr och internt bankens låneskuld ökar till 21,5 mdkr. Beräkningen baseras på kommunens finansieringsåtagande utifrån ägarandel. Med hänsyn till tidigare beslutade borgensramar behöver låneramen för kommunkoncernen uppgå till 23,3 miljarder kronor för perioden 2025–2028. De koncerninterna låneramarna redovisas i bilaga 2.

Tabell: Låneskuld i kommunen och kommunala bolagen

Låneskuld, kommun	Belopp i mnkr	Plan	Plan	Plan	Plan	Förändring låneskuld 2025–2028
		2025	2026	2027	2028	
Örebro kommun		4	4	4	4	0
Örebro kommun internbank		20 653	21 030	21 256	21 482	1 706
Fodran Internbank		-20 653	-21 030	-21 256	-21 482	-1 706
Summa låneskuld Örebro kommun		4,0	4,0	4,0	4,0	0,0

Låneskuld bolag	Ägarandel i %	Plan	Plan	Plan	Plan	Förändring låneskuld 2025–2028
		2025	2026	2027	2028	
Örebro Rådhus AB	100	505	535	570	600	125
Örebrobostäder AB	100	10 792	11 142	11 492	11 842	1 550
ÖBO Omsorgsfastigheter AB	100	1 313	1 353	1 393	1 433	370
ÖBO Husaren AB	100	250	250	250	250	-20
Västerporten Fastigheter AB	100	375	375	375	375	0
Örebroporten Fastigheter AB	100	3 768	3 868	3 868	3 868	300
Futurum Fastigheter i Örebro AB	100	3 600	3 500	3 350	3 200	-500
Örebro Parkering AB	100	102	102	102	102	62
Kumbro Utveckling AB	80	56	56	56	56	0
Kumbro Vind AB	80	252	234	216	198	-72
Kumbro Stadsnät AB	80	210	210	210	210	0
Vätternvatten AB	77	250	296	320	320	124
Örebro Läns Flygplats AB	45	150	150	150	150	0
Gustavsvik Resort AB	45	174	174	174	174	0
Biogasbolaget i Mellansverige AB	40	117	111	104	98	-26
Stiftelsen Activa	50	4	4	4	4	-1
Summa Låneskuld		21 923	22 364	22 638	22 884	1 912
varav kommunens ägarandel		21 506	21 944	22 220	22 473	1 914

Interna lån VA- och avfallsverksamheten

För att kunna särredovisa balansräkningsenheterna ska respektive avgiftsfinansierad verksamhet finansiera sina egna investeringar. Detta sker genom årets resultat eller lån. Eftersom kommunen bedriver dessa verksamheter i förvaltningsform innebär det att lånen för balansräkningsenheten blir interna inom kommunen. Utifrån investeringsbudgeten för 2025–2028 så beräknas lånebehovet för VA-verksamheten för perioden till 1 500 mnkr och låneskulden skulle därmed öka till 3 200 mnkr vid utgången av 2028. Avfallsverksamheten har inget lånebehov under perioden. Låneramen för VA-verksamheten fastställs till

3 200 mnkr för perioden 2024–2028. Nämnden har inom den ramen rätt att uppta lån för VA-verksamheten genom ansökan om lån hos Kommunstyrelsen. Räntan på internlån motsvarar kommunens internränta. Internlånen amorteras enligt motsvarande avskrivningstid på investeringarna.

Planeringsförutsättningar för nämndernas budgetarbete

Avsnittet beskriver förutsättningar för nämndernas budgetarbete. I Riktlinje för verksamhets- och ekonomistyrning, (KS 277/2021), finns information om hur verksamhets- och ekonomistyrning ska tillämpas.

Ekonomi i balans

Kommunallagen ställer krav på en ekonomi i balans och att varje generation ska bära sina kostnader. Det innebär att alla nämnder på både kort och lång sikt ska ha balans mellan intäkter och kostnader samt god budgetdisciplin. Nämnderna ska kontinuerligt utveckla arbetssätt och metoder för att säkerställa en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet samt arbeta förebyggande och bidra till rörelsen från linjär till cirkulär ekonomi. Långsiktig planering finns i kommunens olika program och andra styrande dokument medan det fleråriga perspektivet i ÖSB utgör planering på medellång sikt. Genom långsiktig planering underlättas nämndernas förutsättningar i arbetet för en ekonomi i balans. Nämnderna behöver i sin tur ha en flerårig planering för att säkerställa handlingsberedskap. Det fleråriga perspektivet i ÖSB ligger till grund för årlig planering och uppföljning av tilldelade resurser för kommunens nämnder och bolag.

Nämnden är ansvarig för den verksamhet som bedrivs och att de resurser som Kommunfullmäktige tilldelat i budgeten används på så sätt att målen för verksamheten uppnås. Vid konflikt mellan ekonomi och verksamhet är det ekonomin som utgör gränsen för verksamhetens omfattning. Nämnden ska vidta åtgärder vid befarade avvikelser samt rapportera till Kommunstyrelsen som utövar uppsikt över nämnder, kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund. I samband med delårsrapport med prognos 2 och årsredovisning ska Kommunstyrelsen rapportera till fullmäktige hur samtliga kommunens nämnder utvecklas mot bakgrund av fastlagda mål. I delårsrapport med prognos 1 redovisar nämnderna status kring målen som bilaga. Nämndernas ekonomiska ställning rapporteras regelbundet till Kommunstyrelsen, under budgetåret.

Förutsättningar för nämndernas planering

Kompensation för volymförändringar

I ekonomisk plan finns volymkompensationer avsatta för att kompensera för förändringar i verksamheternas volymbehov under planperioden, förändringar kan innebära både ökning och minskning. Förskole- och skolverksamheternas förändrade behov påverkas främst av den demografiska utvecklingen. Flertalet av övriga volymkompensationer påverkas bland annat av demografi och från kommunövergripande lokalförsörjningsplan och investeringsprogrammets omfattning.

För nämnderna inom förskola, grundskola och gymnasieskola görs en bedömning som utgår från den demografiska utvecklingen i kombination med en prislapp per verksamhet/målgrupp². Förändringen i demografi inför 2025 innebär att antalet barn och elever minskar. Förskolenämndens ram minskar med 16 mnkr och Grundskolenämndens ram minskar med 8,8 mnkr. För ökade behov avseende lokaler för Förskolenämnden respektive Grundskolenämnden finns 6,0 mnkr respektive 6,3 mnkr avsatta hos Kommunstyrelsen. Medel avropas och tilldelas i takt med att kostnaden uppstår. För eleverna i gymnasieålder visar befolkningsprognosen en ökning och med anledning av detta ökas ramen för Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden med 20 mnkr för 2025.

Funktionsstödsnämndens ram ökas med 23,7 mnkr för volymförändring. Medlen avser att täcka såväl nya grupp- och serviceboenden som övriga volymökningar.

För ökade kostnader inom socialtjänsten, Socialnämnden, finns 6 mnkr avsatta. För att möta den stora volym- och kostnadsökning som finns inom området har ytterligare 34 mnkr prioriterats till Socialnämnden. Sammantaget tilldelas Socialnämnden därmed 40 mnkr för volymförändring.

För att stärka Socialnämndens förutsättningar långsiktigt tilldelas Socialnämnden en tidsbegränsad budgetkompensation för att arbeta med omställning. Medel är tillfälliga och avser perioden 2025–2027. För 2025 är 30 mnkr, för följande år i planeringsperioden minskar omställningsbudgeten med 10 mnkr årligen för att upphöra 2028 med målet ekonomi i balans för Socialnämnden.

Förändrade volymbehov för ekonomiskt bistånd beaktas i planeringsprocessen.

² Prislapp/standardkostnader per målgrupp, Skatter och bidrag, SKR

För Teknik- och servicenämnden och Markplanerings- och exploateringsnämnden finns 13,2 mnkr avsatta i volymutrymme för att kunna kompensera för ökade kapitalkostnader till följd av investeringsprogrammet till investeringsområdena trafik och miljö samt park och gata. Då investeringsbehoven inom dessa investeringsområden är stora, främst avseende underhållsbehov, är anslaget 2025 tillfälligt höjt för att möta driftkostnadskonsekvensen av prioriterad investeringsbudget.

För Markplanering- och exploateringsnämnden finns 6,5 mnkr inlagda i volymutrymmet för att kompensera Teknik- och servicenämnden för ökade kapitalkostnader avseende exploateringsinvesteringar.

I budgeten har även medel avsatts för specifika investeringsprojekt med riktade KS-medel vilka främst avser kompensation till kultur- och fritidsinvesteringar.

Kompensation för driftkostnadsökningar i samband med investeringar

Driftkostnadskonsekvenser av planerade investeringar hanteras i budget enligt olika principer.

- Egen ram (driftkostnadskonsekvensen behöver beaktas och prioriteras inom befintlig budget. Kan också innebära finansiering via intäkter, minskade driftkostnader eller liknande)
- Volymutrymme (utökad budget för kapitalkostnader men begränsad till viss nivå)
- Anslag beslutat av Kommunstyrelsen (innebär utökad budget för totalt beräknad ökad driftkostnad till följd av investeringen)
- Taxor (via intäkter från taxor)

I regel kompenseras inte inventarieinvesteringar utan de ska generellt hanteras inom egen ram/budget. Övriga investeringar som ska finansieras av egen ram utgörs bland annat av markförvärv, underhåll inom fastighetsbeståndet och asfaltsbeläggning. Det finns två typer av volymutrymmen en avser att finansiera ökade kapitalkostnader för exploateringsinvesteringar och den andra avser ökade kapitalkostnader för investeringar inom park och gata och trafik och miljö. Volymutrymmen avser dock enbart kompensation för kapitalkostnaderna och inte eventuella andra ökade driftkostnader till följd av investeringarna, utan dessa hanteras inom ansvarig nämnds befintliga budget.

Kommunstyrelsen och nämnderna kompenseras för planerade driftkostnadsökningar för vissa investeringar samt för vissa hyresökningar i och med beslut av ÖSB. Då investeringar oftast inte genomförs i den takt som planerats, tidsplaner justeras eller andra oförutsedda händelser inträffar, anslås medel i samband med beslut om ÖSB men kvarhålls inom ramen för utrymme för Kommunstyrelsen. När de beslutade investeringarna är genomförda och driftkostnader börjar belasta nämnden överförs medel till respektive nämnd.

Igångsättningsbeslut

I samband med beslut om ÖSB beslutas om investeringsprogram för år 2025. För år 2026 – 2028 beslutas om investeringsprogrammet som plan. Därmed beslutas enbart om budgetmedel för de investeringar som planeras påbörjas 2025. Om behov uppstår under året att påbörja nya investeringsprojekt som finns med i plan för år 2026–2028 krävs ett s.k. igångsättningsbeslut. Igångsättningsbeslut fattas antingen i samband med beslut om investeringsprogram eller i ett särskilt beslut av Kommunfullmäktige. Kommunen har valt att organisera sin fastighetsförvaltning i egna fastighetsbolag, som äger, förvaltar och utvecklar kommunens verksamhetslokaler (Futurum fastigheter i Örebro AB, Örebrobostäder AB med dotterbolag och Örebroporten Fastigheter AB). Bolagens styrelser beslutar om sina investeringar. Innan bolagens styrelser kan fatta beslut om en investering för kommunens verksamhet, krävs en beställning från kommunen. Investeringsprojektet kan starta när medel finns avsatta i kommunens beslutade investeringsprogram eller om igångsättningsbeslut beviljats.

Ombudgetering

Vid behov av ombudgetering av investeringsprojekt under året inom kommunens egna investeringar kan respektive nämnd besluta om det i de fall ombudgetering kan ske inom nämndens beslutade budget för respektive investeringsområde (se tabell Kommunens totala investeringar). Om behov finns att ombudgetera mellan investeringsområden eller olika finansieringsformer och mellan nämnder krävs beslut i Kommunfullmäktige. För de investeringar inom Teknik- och servicenämnden och Markplanerings- och exploateringsnämnden där driftkostnadskonsekvensen är volymfinansierad kan Kommunstyrelsen fatta beslut om ombudgetering av investeringsmedel mellan nämnderna.

Kompensation för pris och lön

Kompensation för löneöversyn samt indexuppräknings

Med grund i bedömning om det ekonomiska läget från SKR med flera har avsättning för medel avseende löneöversyn samt hyres- och övriga indexuppräknings för 2025 och planåren beräknats. Dessa medel finns avsatta i Kommunstyrelsen utrymme för generella kostnadsökningar. Förutsättningarna för 2024 års avtal är ännu inte helt klara då det återstår ett avtal. Detta kan påverka förutsättningarna för planperioden.

Personalomkostnadspålägg

SKR reviderade PO-pålägget för 2024 i december 2023 till 47,2 procent. För 2025 beräknar SKR ett preliminärt genomsnittligt PO-pålägg på 41,4 procent. Det innebär en minskning med 5,8 procentenheter jämfört med genomsnittligt PO-pålägg för 2024. Beräkningen är preliminär, en faktor som har stor betydelse för beräkningen av PO-pålägget är inflationsutvecklingen avseende kommunernas avtalspensioner.

Det interna PO-pålägget i Örebro kommun för 2024 har höjts med 1,22 procentenheter till 45,75 procent. Den reviderade höjningen 2024 av SKR för i december är inte hanterad i nämndernas ramar utan pensionskostnadsökningen för detta har 2024 hanterats centralt inom finansiering. Sänkningen av nämndernas personalkostnadsramar 2025 kommer därmed att gå från 45,75 till 41,4 procent, en minskning med 4,4 procentenheter. Sänkningen av ramarna möts av en PO-kostnadsminskning med motsvarande belopp vilket innebär att förändringen är kostnadsneutral för nämnderna.

Internränta

Kommunens internränta fastställs i planeringsförutsättningarna för aktuellt budgetår. Internräntan baseras på kommunkoncernens genomsnittliga ränta för långfristig låneskuld vid årsskiftet. Internräntan ska vara förhållandevis stabil, därför avrundas internräntan och noteras i steg om 0,25 procent. Genomsnittlig ränta i kommunkoncernen är 2,42 procent 2023-10-31. Internräntan fastställs till 2,50 procent för år 2025 vilket är höjning med 0,25 procentenheter jämfört med föregående budgetår. I ramarna ingår en kompensation för den justerade räntan för skattefinansierade verksamheter.

Effektiviseringsbehov

Resultatbudgeten visar behov av ett effektiviseringskrav för 2025–2028 på 82 mnkr årligen. Totalt 326 mnkr fördelat jämnt över planperioden. Uppdraget att fördela 2025 års effektiviseringsbehov föreslås ges till Kommunstyrelsen och ska vara klart inför beredningen av tilläggsbudget för ÖSB 2025 med plan för 2026–2028 som ska beslutas i Kommunfullmäktige i oktober. Kommunstyrelsen föreslås även att fortsätta arbetet med att ta fram förslag till effektiviseringsbehoven som finns för åren 2026–2028.

Utvecklingsmedel för vidareutveckling av vår digitala förmåga

För att kunna åstadkomma en fortsatt förflyttning inom digitaliseringsområdet behöver medel avsättas till *Portföljen för digital utveckling*, inom Kommunstyrelsen, kommungemensam verksamhet. Avsatta medel utgör en förutsättning för utveckling och utgör potential till effektiviseringar och kvalitetsökningar i verksamheterna. Utvecklingsmedel finansieras genom medfinansiering från nämndernas ramar på 40 mnkr. Beräkningen är grundad på nettobudgetramen för nämnderna.

Taxor och avgifter

Reglementet anger att taxor och avgifter ska beslutas på Kommunfullmäktigenivå om inte annat anges, till exempel genom att Kommunfullmäktige beslutar om modell/principer för hantering av taxan. Beslut i juni av Övergripande strategier och budget påverkar beredning och hantering av taxe- och avgiftsbesluten.

Beslut om taxor och avgifter kommer därför att komma hanteras i samband med beslut om tilläggsbudget för ÖSB i oktober.

Internpriser

De interna avgifterna används för att debitera kostnader för kommunövergripande tjänster. Ambitionen är att så få tjänster som möjligt ska internprissättas. I de fall de används ska syftet vara att skapa incitament till effektivt resursutnyttjande. Administrationen för internpriser får aldrig överstiga nyttan för interndebitering för någon vara eller tjänst. Prissättningen ska utgå från en självkostnads kalkyl avseende direkta kostnader för den kommunövergripande tjänsten. De verksamheter som debiterar för interna kommunövergripande tjänster ska årligen i sin prissättning beakta sina förutsättningar och arbeta med effektiviseringar och åtgärder i första hand innan en ökning av priset görs.

Krävs en ökning av internpriserna påverkas de köpande verksamheterna. Innan priserna höjs behöver servicenivåer samt andra möjliga effektiviseringar ses över. Prisunderlaget ska utgöra grund för att diskutera målsättningar samt ambitions- och servicenivå mellan köpande och säljande verksamhet.

Beslut i juni av Övergripande strategier och budget påverkar beredning och hantering av internpriserna. Fastställande av internpriser sker i samband med att nämndernas verksamhetsplaner beslutas och dialog ska föras mellan köpande och säljande verksamhet inför beslut.

För 2025 aviseras behov av att öka priserna inom måltid samt digitala området.

Hantering av överfört resultat

Anslag för drift

De politiska kansliernas budgeteras i enlighet med en 4-årig budgetmodell över mandatperioden. 7 mnkr i budgetmedel finns avsatta för överförda resultat från 2024 till 2025.

Anslag för investeringar

Anslag för pågående investeringsobjekt kan efter prövning överföras till nästa år i samband med bokslutet. Prövning ska endast ske för investeringsprojekt där outnyttjade investeringsmedel beror på tidsförskjutning. Överförda medel har finansierats genom tidigare års utrymmen och ingår inte i det som ska inrymmas i årets budget för de finansiella målen.

Intraprenader

Intraprenadernas positiva och negativa avvikelser hanteras enligt särskilt regelverk. Det ackumulerade resultatet finansieras genom markering i eget kapital. Regelverket för intraprenader har uppdaterats och förtydligats (Ks 199/2023). Bland annat har det förtydligats att överfört resultat ska användas till verksamhetsutvecklande åtgärder. I samband med delår 2 och årsberättelse sker uppföljning av hur det överförda resultatet har använts. Intraprenaderna får maximalt ta med motsvarande 7 procent av årsbudgeten som ett ackumulerat resultat.

Ianspråktagande av eget kapital

Principer för ianspråktagande av eget kapital regleras i Riktlinjer för god ekonomisk hushållning (KS 1061/2020). Vid ianspråktagande av markeringar ska påverkan på likviditet och balanskravsresultat beaktas. Planerat ianspråktagande av markeringar i eget kapital ska budgeteras för att säkerställa att ianspråktagandet inte påverkar möjligheten att nå de beslutade finansiella målen. Syftet med markeringar i eget kapital är att medvetet och tydligt markera delar av årets resultat till särskilda satsningar för kostnadsdämpande åtgärder. En markering i eget kapital innebär att delar av det årliga resultatet öronmärks för att finansiera särskilt beslutade insatser vilka kan vara fleråriga.

Regleringen av överfört resultat för intraprenaderna finansieras via markeringar i eget kapital. Nämndernas resultat justeras med det belopp som ianspråktagas under året. Även reglering av överfört resultat för digital arbetsplats, administrativa datorer, sker via markeringar i eget kapital (till och med 2026) vilket innebär att eventuella överskott av hyresdebitering och underskott för inköp och hyresdebitering av datorer förs över mellan åren.

Resultatutjämningsreserv

Resultatutjämningsreserven (RUR) är avsedd att utjämna svängningar i skatteunderlaget över en konjunkturcykel. Reserverna är tänkta att kunna användas när det är lågkonjunktur och utvecklingen av skatteunderlaget är ogynnsamt för att skapa större stabilitet för verksamheterna. RUR ska därigenom vara ett sätt att kunna arbeta med mer långsiktiga mål än balanskravets fokus på ett kalenderår i taget. Reservering i RUR och markering i eget kapital får göras med sammanlagt högst det belopp som är möjligt att reservera enligt kommunallagen. I Riktlinjer för god ekonomisk hushållning regleras avsättning och användning av RUR. Av den framgår att två kriterier ska vara uppfyllda för användning av RUR: Förändringen av årets underliggande skatteunderlag för riket ska understiga den genomsnittliga utvecklingen de senaste 10 åren och balanskravsresultatet ska vara negativt. Beslut om användning kan ske i samband med budgetarbetet för kommande år. Beslut kan även fattas i samband med årsredovisningen utifrån den avstämning som görs i delårsrapporteringen.

Tabell: Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling

Nyckeltal	2023	2024	2025	2026	2027
Genomsnitt 10 år	4,4	4,5	4,5	4,5	4,4
Årlig ökning	4,9	3,1	4,7	4,5	4,0
Differens	0,6	-1,4	0,3	0,0	-0,4

Källa: Skatteverket och SKR

2023 var det sista året då det var möjligt att reservera delar av uppnådda resultat i RUR. Från och med 2024 införs i stället möjligheten att reservera delar av uppnådda resultat i en så kallad resultatreserv (RER). Reserven ska kunna användas för att öka flexibiliteten i användningen av sparade medel. Den ska också kunna användas vid oförutsedda kostnadsökningar eller intäktsbortfall, så länge det bidrar till god ekonomisk hushållning. Hur resultatreserven ska hanteras i Örebro kommun ska regleras i *Riktlinjer för god ekonomisk hushållning*. Ett förslag till revidering tas fram under 2024. Medel från RUR får fortsatt användas i enlighet med det nuvarande regelverket, men ska avvecklas senast 2033.

Balansräkningsenheter

Kommunen bedriver VA- respektive avfallsverksamhet i förvaltningsform. Huvudprincipen är att dessa två verksamheter helt ska finansieras genom avgifter för utförda tjänster till sina abonnenter, medborgare och företag i kommunen. Det ställer krav på särredovisning av respektive verksamhet och Örebro kommun gör det genom så kallade balansräkningsenheter. Ekonomierna kan skiljas från kommunens övriga verksamheter och verksamheterna redovisar därför egna resultat- och balansräkningar som del av kommunens totala redovisning. På motsvarande sätt som kommunallagen ställer krav på en ekonomi i balans och att rätt generation ska bära sina kostnader för kommunen i stort, ska de avgiftsfinansierade verksamheterna genom självkostnadsprincipen säkra att rätt generations avgiftskollektiv betalar sina kostnader, och ska normalt redovisa ett nollresultat. En svårighet är att avgiften måste fastställas i förväg baserat på förväntat nyttjande samt de beräknade nödvändiga kostnader och hantering av avvikelser sker inom eget kapital, vilket medför risk för att intäkterna inte svarar mot kostnaderna varje enskilt verksamhetsår.

För övriga kommersiella verksamheter finns det lagkrav på en öppen och separat redovisning. Förutom VA och Avfallsverksamheten redovisar kommunen sedan ett par år tillbaka även en enklare resultatuppställning för fastigheter och den del av kommunens lokaluthyrning som prövas inom ramen för transparensdirektivet.

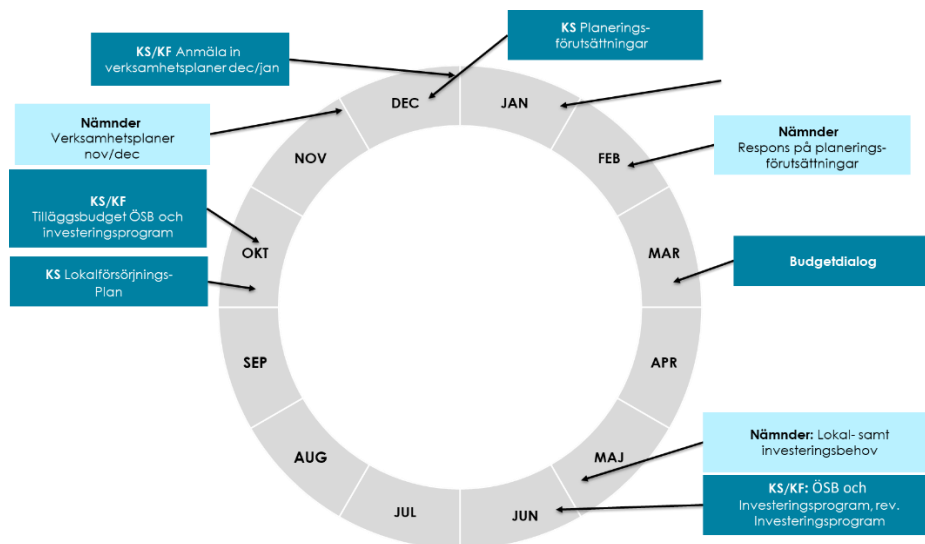
Interna lån VA- och avfallsverksamheten

För att kunna särredovisa balansräkningsenheterna ska respektive avgiftsfinansierad verksamhet finansiera sina egna investeringar. Detta sker genom årets resultat eller lån. Eftersom kommunen bedriver dessa verksamheter i förvaltningsform innebär det att lånen för balansräkningsenheten blir interna inom kommunen. Ansvarig nämnd ansöker vid behov om lån inom fastställd låneram hos Kommunstyrelsen där finanschef/ekonomidirektör enligt delegation fattar beslut om ansökan. Räntan på internlån motsvarar kommunens internränta. Internlånen amorteras enligt motsvarande avskrivningstid på investeringarna.

Stadsrevisionen

Av kommunallagen framgår att Kommunfullmäktiges presidium, och inte Kommunstyrelsen ska bereda förslaget till budget för Stadsrevisionen. I beräkningarna ingår det förslag till budgetram för 2025 för Stadsrevisionen som bereds av Kommunfullmäktiges presidium. Kommunstyrelsen tar inte för egen del ställning till Stadsrevisionens budgetram.

Beredning i planeringsprocessen ÖSB 2025

December 2023

Planeringsföresättningar fastställdes av Kommunstyrelsen inför Övergripande strategier och budget 2025 med plan för 2026–2028.

Februari 2024

Nämnderna beslutade om respons på planeringsföresättningar. Nämnderna har presenterat sina inspel avseende Planeringsföresättningarna. Underlaget beskriver bland annat nämndens föresättningar och framåtblick kopplat till demografi och digitalisering/teknik, verksamheternas största utmaningar samt möjlighet till omprövningar/effektiviseringar.

Mars - april 2024

Budgetdialog genomfördes i mars 2024. Kommunstyrelsen, presidier och KDLG (kommundirektörens ledningsgrupp), dialog och beredning inför beslut om övergripande strategier och budget i juni. Örebro kommuns befolkningsprognos för 2024 beslutades.

Juni 2024

Beslut om Övergripande strategier och budget 2025 med plan för 2026–2028, inklusive investeringsprogram i Kommunstyrelse och Kommunfullmäktige. Beslut om mål och ramar samt skattesats.

Juni 2024 - september 2024

Fortsatt dialog om mål och medel mellan nämnd (inklusive Kommunstyrelsen) och respektive förvaltning. SKR presenterar skatteunderlagsprognos och cirkulär i augusti.

Oktober 2024

Tilläggsbudget till Övergripande strategier och budget 2025 med plan för 2026–2028 samt reviderat investeringsprogram beslutas i Kommunstyrelse och Kommunfullmäktige. Beslut om taxor- och avgifter för 2025. SKR presenterar skatteunderlagsprognos och cirkulär i oktober.

November – december 2024

Nämnderna och Kommunstyrelsen beslutar om verksamhetsplaner 2025. Nämnderna tar fram egna mål (inklusive definition av måluppfyllelse) relaterade till de strategiska målen.

December 2024

Nämndernas anmäler in verksamhetsplaner 2025.

Bilagor

Bilaga 1 Driftbudget per nämnd förändringar mellan 2024–2025

I tabellen redogörs för förändringar i driftbudgetramarna mellan åren 2024 och 2025. Ramen för 2024 har för de flesta nämnder till viss del reviderats under innevarande år med till exempel indexjusteringar för 2024 är en preliminär fördelning av lönerrevisionen inlagd men inte för 2025. Detta ska beaktas vid jämförelse mellan ram för 2024 och ram 2025.

Kommunfullmäktige inkl. Stadsrevisionen	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	17,070
Justeringar i 2024 års ram	
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Förändrade förutsättningar inför 2025	0,234
Pris/index fördelas i april 2025	
Ram 2025	17,304

Av kommunallagen framgår att Kommunfullmäktiges presidium, och inte Kommunstyrelsen ska bereda förslaget till budget för Stadsrevisionen. I beräkningarna ingår det förslag till budgetram för 2025 för Stadsrevisionen som bereds av Kommunfullmäktiges presidium, 4 128 mnkr, en ökning med 0,2 mnkr. Kommunstyrelsen tar dock inte för egen del ställning till Stadsrevisionens budgetram.

Förskolenämnden	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	1 172,541
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekompensation LÖV 2024	34,300
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Demografisk förändring - minskat antal barn förskola	-43,000
Satsning förskola	27,000
Volymkompensation lokalförsörjning kan avropas i takt med tillträde (6,0 mnkr)	
Kompensation höjd internränta fr 2,25 till 2,50 %	0,059
Justering sänkt PO fr. 45,75 % till 41,39 % (kostnadsneutral)	-31,500
Medfinansiering till utvecklingsmedel digitalisering	-4,600
Effektiviseringskrav 2025, fördelas i okt 2024	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån fördelas i april 2025	
Ram 2025	1 154,800

Grundskolenämnden	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	2 508,469
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekompensation LÖV 2024	65,900
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Demografisk förändring - minskat antal elever grundskola	-23,800
Satsning grundskola	15,000
Volymkompensation lokalförsörjning kan avropas i takt med tillträde (6,3 mnkr)	
Kompensation höjd internränta fr 2,25 till 2,50 %	0,221
Justering sänkt PO fr. 45,75 % till 41,39 % (kostnadsneutral)	-61,100
Medfinansiering till utvecklingsmedel digitalisering	-9,900
Effektiviseringskrav 2025, fördelas i okt 2024	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån fördelas i april 2025	
Ram 2025	2 494,790

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	1 315,786
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekompensation LÖV 2024	25,800
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Demografisk förändring - ökat antal elever gymnasieskola	20,000
Kompensation höjd internränta fr 2,25 till 2,50 %	0,091
Justering sänkt PO fr. 45,75 % till 41,39 % (kostnadsneutral)	-22,900
Medfinansiering till utvecklingsmedel digitalisering	-5,200
Effektiviseringskrav 2025, fördelas i okt 2024	
Pris/index fördelas i april 2025	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån fördelas i april 2025	
Ram 2025	1 333,577

Funktionsstödsnämnden	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	1 226,667
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekompensation LÖV 2024	24,400
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Volym	23,700
Kompensation höjd internränta fr 2,25 till 2,50 %	0,054
Justering sänkt PO fr. 45,75 % till 41,39 % (kostnadsneutral)	-22,100
Medfinansiering till utvecklingsmedel digitalisering	-4,800
Effektiviseringskrav 2025, fördelas i okt 2024	
Pris/index fördelas i april 2025	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån fördelas i april 2025	
Ram 2025	1 247,921

Socialnämnden	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	685,723
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekompensation LÖV 2024	10,000
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Volym	40,000
Kompensation höjd internränta fr 2,25 till 2,50 %	0,019
Justering sänkt PO fr. 45,75 % till 41,39 % (kostnadsneutral)	-8,800
Medfinansiering till utvecklingsmedel digitalisering	-2,700
Omställning, tidsbegränsad	30,000
Effektiviseringskrav 2025, fördelas i okt 2024	
Pris/index fördelas i april 2025	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån fördelas i april 2025	
Ram 2025	754,242

Vård- och omsorgsnämnden	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	1 980,336
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekompensation LÖV 2024	45,90
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	-11,00
Kompensation höjd internränta fr 2,25 till 2,50 %	0,14
Justering sänkt PO fr. 45,75 % till 41,39 % (kostnadsneutral)	-41,70
Medfinansiering till utvecklingsmedel digitalisering	-7,70
Effektiviseringskrav 2025, fördelas i okt 2024	
Pris/index fördelas i april 2025	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån fördelas i april 2025	
Ram 2025	1 965,976

Bygg- och miljönämnden	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	26,353
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekompensation LÖV 2024	1,200
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Kompensation höjd internränta fr 2,25 till 2,50 %	0,002
Justering sänkt PO fr. 45,75 % till 41,39 % (kostnadsneutral)	-1,000
Medfinansiering till utvecklingsmedel digitalisering	-0,100
Effektiviseringskrav 2025, fördelas i okt 2024	
Pris/index fördelas i april 2025	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån fördelas i april 2025	
Ram 2025	26,455

Kultur- och fritidsnämnden	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	426,688
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekompensation LÖV 2024	5,400
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	-4,537
Kompensation höjd internränta fr 2,25 till 2,50 %	0,767
Justering sänkt PO fr. 45,75 % till 41,39 % (kostnadsneutral)	-5,000
Medfinansiering till utvecklingsmedel digitalisering	-1,700
Effektiviseringskrav 2025, fördelas i okt 2024	
Pris/index fördelas i april 2025	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån fördelas i april 2025	
Ram 2025	421,618

Markplanerings- och exploateringsnämnden	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	90,168
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekompensation LÖV 2024	2,200
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Kompensation höjd internränta fr 2,25 till 2,50 %	2,540
Justering sänkt PO fr. 45,75 % till 41,39 % (kostnadsneutral)	-2,100
Medfinansiering till utvecklingsmedel digitalisering	-0,400
Effektiviseringskrav 2025, fördelas i okt 2024	
Pris/index fördelas i april 2025	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån fördelas i april 2025	
Ram 2025	92,408

Teknik- och servicenämnden	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	258,780
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekompensation LÖV 2024	4,500
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	-0,500
Kompensation höjd internränta fr 2,25 till 2,50 %	5,091
Justering sänkt PO fr. 45,75 % till 41,39 % (kostnadsneutral)	-3,800
Medfinansiering till utvecklingsmedel digitalisering	-1,000
Effektiviseringskrav 2025, fördelas i okt 2024	
Pris/index fördelas i april 2025	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån fördelas i april 2025	
Ram 2025	263,071

Valnämnden	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	3,863
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekompensation LÖV 2024	0,000
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	-3,690
Ram 2025	0,173

Överförmyndarnämnden	
Ram 2023 april	20,640
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekompensation LÖV 2024	0,300
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Justering sänkt PO fr. 45,75 % till 41,39 % (kostnadsneutral)	-0,300
Effektiviseringskrav 2025, fördelas i okt 2024	
Pris/index fördelas i april 2025	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån fördelas i april 2025	
Ram 2025	20,640

Kommunstyrelsen	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	891,772
Kommunledning	
Justeringar i 2024 års ram	
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Effektiviseringskrav 2025, fördelas i okt 2024	
Pris/index fördelas i april 2025	
Kommunledningsförvaltningen	
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekompensation LÖV 2024	13,100
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	0,000
Kompensation höjd internränta fr 2,25 till 2,50 %	0,110
Justering sänkt PO fr. 45,75 % till 41,39 % (kostnadsneutral)	-12,200
Medfinansiering till utvecklingsmedel digitalisering	-1,900
Effektiviseringskrav 2025, fördelas i okt 2024	
Pris/index fördelas i april 2025	
Lönekompensation LÖV 2025 9 mån fördelas i april 2025	
Kommungemensamt	
Justeringar i 2024 års ram	
Justeringar inför 2025	
Återföring tidsbegränsade anslag	-28,000
Kompensation höjd internränta fr 2,25 till 2,50 %	0
Utvecklingsmedel digitalisering	40
Effektiviseringskrav 2025, fördelas i okt 2024	
Pris/index fördelas i april 2025	
Ram 2025	902,893

Utrymme för Kommunstyrelsen	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	373,471
Justeringar i 2024 års ram	
Preliminär lönekompensation LÖV 2024	-233,000
Justeringar inför 2025	
Tillägg utrymme för oförutsedda behov inkl. återföring tidsbegränsade anslag	7,288
Tillägg utrymme för oförutsedda behov - KS utskott	0,098
Tillägg utrymme för volym	5,800
Ökat utrymme för överfört resultat från 4 mnkr till 7 mnkr	3,000
Tillägg utrymme för generella kostnadsökningar	396,824
Tillägg utrymme för KS-finansiering - investeringsprogram	74,911
Effektiviseringskrav 2025, fördelas i okt 2024	-81,640
Ram 2025	546,752

Finansiering	
Ram 2024 juni, belopp i mnkr	-356,413
Justeringar i 2024 års ram	
Justeringar inför 2025	
Förändringar i pensionskostnader och personalförsäkringsnetto	-117,233
Revidering kapitalkostnader - aktiverade investeringar	-18,222
Kompensation höjd internränta fr 2,25 till 2,50 %	-8,594
Justering sänkt PO fr. 45,75 % till 41,39 % (kostnadsneutral)	194,400
Ram 2025	-306,062
Driftbudgetramar - verksamhetens intäkter och kostnader	10 936,559

Bilaga 2 Låne- och borgensramar samt beviljade checkkrediter inom kommunens koncernkonto år 2025–2028

Koncerninterna låneramar, mnkr	Låneram
Örebrobostäder AB inkl dotterbolag	13 925,0
Örebroporten fastigheter AB	3 900,0
Gustavsviks Resorts AB	108,3
Futurum Fastigheter i Örebro AB	3 750,0
Kumbro Stadsnät AB	168,0
Kumbro Vind AB	248,0
Örebro Parkering AB	80,0
Örebro kommun inklusive internbank	21 500,0
Örebro kommun, VA-verksamhet	3 200,0

Beslutade borgensramar, mnkr	Borgensbelopp	Beslut
Örebro Rådhus	600,0	KF §34 2017
Örebrobostäder	1 000,0	KF §34 2017
Kumbro Utveckling	53,6	KF §34 2017
Kumbro Vind	440,8	KF §34 2017
Kumbro Stadsnät	168,0	KF §34 2017
Biogasbolaget i mellansverige	82,6	KF §174 2018
Örebro Läns Flygplats	112,5	KF §34 2017
Vätternvatten	256,8	KF §134 2021
Stiftelsen Activa	4,0	KF §34 2017
Hjälmarens vattenförbund	20,8	KF §333 2021

Beviljade krediter inom kommunens koncernkonto, mnkr	Belopp
Örebro Rådhus AB	50,0
Örebrobostäder AB inkl dotterbolag	300,0
Örebroporten fastigheter AB	200,0
Futurum Fastigheter i Örebro AB	200,0
Kumbro Utveckling AB inkl dotterbolag	20,0
Vätternvatten AB	50,0
Länsmusiken i Örebro AB	8,0
Örebrokompaniet AB	4,0
Örebro Parkering AB	50,0

Länsmusiken och Örebrokompaniet har ingen långfristig låneram utan fastställd nivå på beviljad kredit avser kortfristig utnyttjande av checkkrediten inom koncernkontot.